THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
SERIAL DIVISION
WASHINGTON 25. D.C.
/11/1/58/

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY
THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILL.
TELEPHONE LUDLOW 5-9500
LEADING DAILY FOR OVER A MILLION LITHUANIANS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
LIETUVIŲ KATALIKŲ SPAUDOS DRAUGIJOS
LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
SU ŠEŠTADIENINIU MOKSLO, LITERATŪROS
IR MENO PRIEDU
DRAUGAS ĮSTEIGTAS 1909 M.

Nr. 238 | Price 7 cents | PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 10, 1958 | Kaina 7 centai | Vol. XLII

Popiežius Pijus XII laidojamas spalio 18 dieną

VATIKANE IR ITALIJOJE

JUOZAS PRUNSKIS

Lietuva turi nuoširdžių draugų Romoje. Pavergtos Lietuvos kančios randa gilios užuojautos Vatikane, kuris kas vakarą 6 val. 15 min. (Romos laiku) per savo radiją duoda lietuvišką programą, o sekmadieniais dar duoda lietuvišką valandėlę 8 v. 30 min. ryto. Duodama ne tik per Vatikane esantį radijo siųstuvą (banga 31 ir 196 m.), bet ir per naująją galingąją stotį už Romos ribų (banga 19 ir 25). Šią stotį Vatikanas įrengė tik pernai. Ji turi 25 bokštus, įrengta taip moderniai, kad transliacijos bangas galima pasiųsti koncentruotai norima kryptimi. Lietuviškos programos bangos paleidžiamos stipriu siauru spinduliu tiesiai į Lietuvą; kitur, pvz. Amerikoj, jos negirdimos. Gaunama iš Lietuvos žinių, kad tenai ši programa sekama. Šalia lietuvių, Vatikanas duoda specialiai paruoštą programą albanų, vokiečių, anglų, arabų, baltgudžių, bulgarų, kinų, kroatų, ispanų, etiopų, prancūzų, olandų, vengrų, italų, lotynų, latvių, lenkų, portugalų, rumunų, rusų, slovakų, slovėnų, švedų, danų, norvegų, čekų, ukrainiečių kalbomis. Kaip matome, ypač sustiprintos programos į kraštus anapus geležinės uždangos.

Po Vatikano sodus

Su vienu iš lietuviškos programos vedėju — kun. dr. Jatuliu aplankėme radijo stotį Vatikane. Važiavome automobiliu Vatikano keliais, apaugusiais pušimis, maumedžiais, dekoratyviniais krūmais, žydinčiomis gėlėmis. Kada popiežius būna Vatikane, šiais takais neleidžiama važiuoti nuo 3 v. iki 5 v. p. p., nes dažnai čia tada išeidavo pasivaikščioti Pijus XII.

Radijo stotis turi labai daug kabinetų programoms transliuoti. Visur patys naujausi įtaisai. Čia teko ir man įrekorduoti dvi kalbas į Lietuvos žmones. Jauki radijo stoties koplyčia, iš kur protarpiais yra į Lietuvą transliuojamos pamaldos su lietuvišku pamokslu. Koplyčioje ryškus įrašas augštai aplinkui:

— Ką ausimi girdite, skelbkite nuo stogų.

Radijo stotis augštai ant kalvos ir nuo tų rūmų augštutinio balkono plačiai matosi Romos miestas su gausiais naujai išaugusiais augštais namais.

Šioje ilgoje kelionėje mačiau daug puikių bažnyčių, bet nei viena jų toli gražu neprilygsta šv. Petro ir šv. Povilo bazilikai Vatikane. Joje nuolat gausu visokių tautų turistų grupių iš viso pasaulio. Didinga bazilikos konstrukcija, didžiųjų menininkų (jų tarpe ir Michelangelo) statulos ir paveikslai apkeri žmones. Sutirpsti tame linijų, formų, spalvų žaisme ir nebenori trauktis. Altoriuose taip tiksliai atliktos mozaikos, kad rodos tai tik šiais metais tapyti paveikslai, o mozaikos čia stovi jau šimtus metų. Suklumpame ties nauju šv. Pijaus X altoriumi.

Bazilikos požemiuose išaugęs naujas muzėjus, kur sutelktos čia per naujus tyrinėjimus rastos iškasenos. Daug antkapių paminklų. Gausiai lankomas, gyvomis gėlėmis puošiamas, maldomis garbinamas a. a. kard. Del Val kapas mauzoleumas; kalbama, kad jis bus paskelbtas šventuoju. Čia ir lenkai įrengę savo koplyčią, su Čenstakavos Dievo Motina, su savo šventųjų statulomis.

Ar ne permažai mes, lietuviai, rodome iniciatyvos įamžinti savo tautos ir savo šventojo atminimą?

Važiuojant judriomis Romos gatvėmis pro šv. Andriejaus bažnyčią, kun. dr. P. Jatulis pasakojo, kad čia zakristijonu jau per 30 m. yra lietuvis Jurgis Palaima, tapęs teatinų vienuoliu broliuku. Jis sėkmingai atitarnavęs Lietuvos kariuomenėje, buvo liktinis viršila, turėjo net savo automobilį, ir viską palikęs išvyko į vienuolyną Romon.

Prie vysk. Būčio kapo

Sustojame Romos kapinėse. Jose tiek gausu dailių paminklų, statulų, jog jos panašios į skulptūros muzėjų atvirame ore. Centre didinga prisikėlusio Kristaus statula su įrašu:

— Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas.

Prie daugelio kapų žiba nuolatinė elektros švieselė.

Kitame paminkle — lyg pranašo bareljefas su priminimu apie ateisiantį prisikėlimą:

— Sudžiūvę kaulai, klausykite Viešpaties balso.

Kitur antkapyje įrašytas tik vienintelis žodis:

— Resurgam. Prisikelsiu.

(Nukelta į 8 psl.)

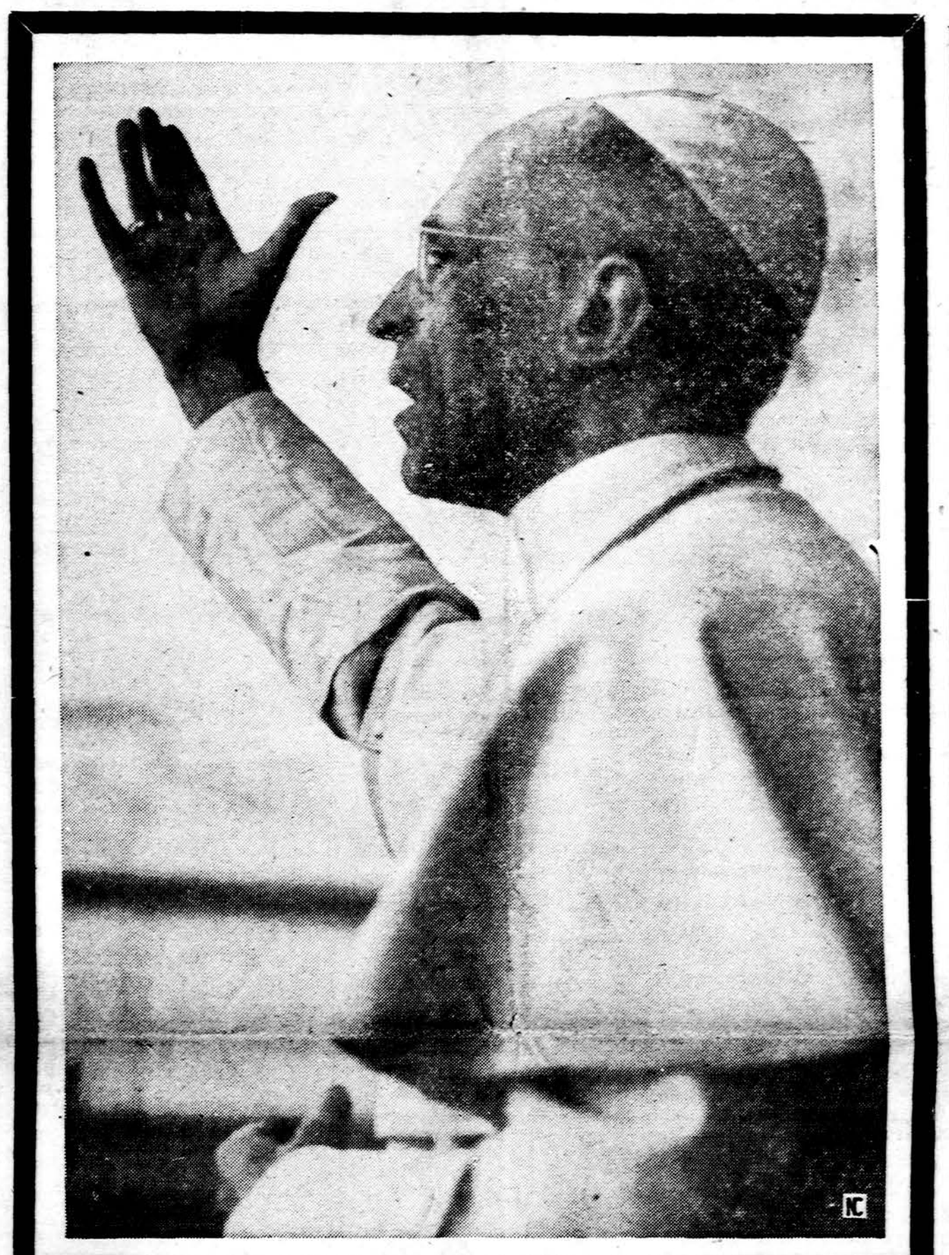

Auga Kanada

OTTAWA, Kanada, spal. 9. — Kanadoje paaugo 267,000 gyventojų šių metų pirmųjų aštuonių mėnesių laikotarpyje. Spalio mėn. 1 dieną turėjo 17,154,000 gyventojų.

Pagerbė mokslininką

KOPENHAGA, Danija, spal. 9. — Sir John Cockcroft, Britanijos atominių tyrinėjimų stoties vedėjas Harwell'e, vakar gavo iš karaliaus Frederik auksinį medalį už jo darbą panaudoti atominę energiją taikos tikslams.

Sovietų atstovas Marokui

RABAT, Marokas, spal. 9. — Sovietų Sąjunga paskyrė pirmąjį savo ambasadorių Marokui Dimitri P. Pozhidajev. Karalius Mohamed V priėmė paskyrimą. Pozhidajev paskutinis postas buvo Šveicarijoje.

Perono turbūt neįleis į Argentiną

BUENOS AIRES, Argentina, spal. 9. — Prezidentas Arturo Frondizi, atidarydamas 14 visuotinį Inter-American Press draugijos suvažiavimą praėjusį trečiadienį, pareiškė, kad despotizmas nebus toleruojamas argentiniečių. Tai buvo suprasta, jog nebus leista grįžti į Argentiną buvusiam diktatoriui Peronui.

Kalendorius

Spalio 10 d.: šv. Pranciškus Borgia; lietuviški: Butautas, Jaunė.

Saulė teka 6:56, leidžiasi 6:20.

Oras

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — galimas lietus, vėsiau, apie 50 laipsnių; rytoj — giedra ir vėsu.

Kalbama apie tris galimus Pijaus XII įpėdinius

VATIKANAS, spal. 9. — Reuteris praneša, kad kalbama apie tris kandidatus Šv. Tėvo vietai. Tai yra kard. Kajetonas Cicognani, Ritų kongregacijos prefektas, kard. Giacomo Lercaro, Bolonijos arkivyskupas ir kard. Juozapas Siri, Genuos arkivyskupas.

Šiuo metu kardinolų kolegiją sudaro 55 kardinolai. 37 yra neitalai. Iš jų šeši yra prancūzai, po tris turi Brazilija, Ispanija ir JAV ir Kanada — du. Nors kardinolų kolegija šiuo metu yra labiau tarptautinė negu betkada, tačiau naujo popiežiaus tikimasi iš italų.

Vaikų kardinolas

Taip yra vadinamas kard. Lercaro, 66 mettų, visada besijuokiąs mažo ūgio Bolonijos arkivyskupas. Jis yra žinomas savo neįprastais metodais kovoj prieš Bolonijos komunistus, kurių ten pilna. Jis lanko neturtingas savo vyskupijos vietas ir moka rasti bendrą kalbą su visais.

Siri yra mokytojas

Kardinolas Siri yra 52 metų. Kardinolu buvo išrinktas būdamas 46 metų. Turi garsą, kaip mokytojas ir skleidėjas katalikiškų socialinių mokslų.

Diplomatas

Kard. Cicognani yra 76 metų, buvęs diplomatinėje popiežiaus tarnyboje. Kai Hitleris užėmė Austriją jis buvo Vienoj. Madride buvo civilinio karo metu. Jam nepalanki yra tik ta aplinkybė, kad jis yra senas.

Dar yra minimos kandidatūros kard. Clemente Micara, Romos generalinio vikaro, kard. G. P. Agagianian, Armenijos patriarcho, kuris studijavo toje pačioje seminarijoje, iš kurios buvo išmestas Stalinas.

Stiprina Formozą

KEELUNG, Formoza, spal. 9. — Jungtinių Amerikos Valstybių septynių šimtų vyrų batalionas vakar atvyko į Formozą tvarkyti raketų stočių.

Pulk. Bernard Greenberg, bataliono vadas, pasakė, kad raketos turi atomines galvutes.

— Gražūs žodžiai sujaudina, bet pavyzdys patraukia. Jei norime kitus Dievui laimėti, privalome aukotis jų sielos išganymui.

Libano premjeras atsistatydino

BEIRUTAS, Libanas, spal. 9. — Libano ministeris pirmininkas Rashid Karami vakar įteikė atsistatydinimo raštą prezidentui Chehab'ui.

Nepranešta, ar Chehab priėmė jo atsistatydinimą. Karami, sukilėlių vadas Tripolyje, premjeru buvo dvi savaites.

Karami pasitraukė iš premjero pareigų, 31 atstovui parlamente pasisakius prieš jo vyriausybę. Atstovai pasirašė peticiją, pareikšdami nepasitikėjimą ir parlamento pirmininkas ją įteikė Chehab'ui.

Nauji neramumai vyksta Libano sostinėje. Krikščionys phalangistai, priešai Karami, kaltina, kad daugiau kaip 100 jų šalininkų buvo pagrobti.

Daugiau kaip 1,000 phalangistų demonstravusių prieš Karami pro-nasserizmą, susikirto su Libano saugumo jėgomis Damasko kelyje.

Tautinė liberalų partija, vadovaujama buvusio prezidento Camille Chamoun, Bek blokas ir Socialinė tautinė partija išvystė politinį sąjūdį prieš Karami.

● *1,000 triušių ferma* yra Švenčionėliuose, okupuotoje Lietuvoje. Iš 100 patelių gaunama 2,700 prieauglio. Iš šios fermos triušių gavo ir kiti rajonai.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— *Visas pasaulis liūdi mirusio popiežiaus Pijaus XII. JAV kardinolai vyksta į popiežiaus laidotuves. Kardinolas Spellmanas iš Azorų skrenda į Romą.*

— *Kardinolų konklava prasidės tarp spalio 24 ir 27 d. Penkiolika kardinolų dabar yra Romoje.*

— *Jungtinės Amerikos Valstybės rytoj paleis raketą į mėnulį.*

— *Libane vėl prasidėjo politiniai neramumai.*

— *Sovietų spauda tik keliom eilutėm pranešė apie popiežiaus Pijaus XII mirtį. Rusijos katalikai nieko nežinojo, kad popiežius susirgo.*

— *JAV ir raudonosios Kinijos ambasadoriai Varšuvoje šiandien vėl tarsis Tolimųjų Rytų krizės klausimais.*

MIRĖ TAIKOS POPIEŽIUS

CASTEL GANDOLFO, Italija, spal. 10. — Popiežius Pijus XII mirė ketvirtadienį 3:52 val. ryte (trečiadienį 9:52 val. vakare Chicagos laiku). Mirtis sekė po kraujo išsiliejimo 7:30 val. ryto, antrą kartą 48 valandų laikotarpyje. Pirmas smūgis jį dalinai paralyžavo, nors vieną kartą sveikata buvo pagerėjusi: galėjo kalbėti ir valgyti. Jis neteko sąmonės antrojo smūgio metu ir laipsniškai silpnėjo.

Jo paskutinė liga buvo trečia ketverių metų laikotarpyje. Susirgo pirmadienį.

Popiežiui Pijui XII mirus, bažnyčių varpai paskelbė devynių dienų gedulą.

* * *

Eugenio Pacelli, 262 popiežius, buvo 500,000,000 katalikų energingas ir pasišventęs vadas.

Jis norėjo būti žinomas kaip taikos popiežius, bet kai jis buvo išrinktas 1939 m. kovo 2 d., pasaulis buvo II Pasaulinio karo išvakarėse.

Pradėdamas valdyti Katalikų Bažnyčią, Pijus XII jau buvo labai gerai informuotas apie tuos pavojus, kurie grasė taikai. Jis norėjo tuos pavojus pašalinti nuolat primindamas pasauliui Katalikų Bažnyčios mokslą apie pasaulio taikos moralines sąlygas.

Pijaus XII turimos tam tikslui siekti priemonės buvo tokios pat, kuriomis naudojosi ir jo pirmatakai. Tai buvo viešasis žodis ir diplomatinė veikla. Jis jas abi naudojo.

* * *

Atmosferai vis tirštėjant, Pijus XII 1939 m. rugpjūčio 24 d. per radiją pareiškė pasauliui tarp kita ko ir šiuos žodžius: „Išlaikant taiką niekas neprarandama, tuo tarpu kai pradėjus karą gali būti viskas prarasta. Valstybės, kurios nesiremia teisingumu, neturi Dievo palaimos. Politika be moralės išduoda tuos, kurie tokios politikos laikosi". Italams ir vokiečiams šie Šv. Tėvo žodžiai buvo pranašingi, jiems jie išsipildė su kaupu.

Tuo pačiu metu, kai Pijus XII kiekviena proga ir beveik kasdien viešai primindavo pasauliui krikščioniškosios moralės ir teisingumo dėsnius, kuriais turi būti remiami tautų santykiai, jo atstovai neutralgiškose Europos vietose maldavo vyriausybių galvas jieškoti klausimų išsprendimo derybų keliu ir vengti viso, kas galėtų betrūkstantį ryšį visai nutraukti.

* * *

1940 m. kovo 11 d. Ribbentropas atvyko į Romą galutinai laimėti italus karo veiksmams Vakaruose prasidedant. Ta proga jis padarė vizitą ir Pijui XII bei kard. Maglione. Vokiečių užs. reik. min. Ribbentropas išdidžiai pareiškė Pijui XII, kad Vokietija dar 1940 m. triumfaliai laimės karą ir kad šiame žygyje Hitlerį rems visa tauta. Tuomi jis norėjo įspėti Vatikaną, kad jo pastangos karui šioje vietoje sulaikyti bus nesėkmingos — Vokietija yra nusistačiusi triuškinti ir Vakarus. Tada Pijus XII, kalbama, pasakė, Ribbentropui tokių stiprių žodžių, kad šio germaniški nervai neišlaikė ir jis pakeliui pas valstybės sekretorių kard. Maglione nualpo.

Jei Vokietijos diktatorius būtų paklausęs Pijaus XII patarimų, pasaulis šiandien nestovėtų ant savo bedugnės kranto.

Kardinolas Masella Bažnyčios administratorius

VATIKANAS, spal. 10.—Kardinolas Benedetto Aloisi Masella kardinolų išrinktas popiežišku čamberlainu administruoti Bažnyčios reikalus, kol bus išrinktas naujas popiežius.

Kardinolai iš viso pasaulio atvyks į konklavą (uždarą kardinolų susirinkimą) Romoje. Konklava, kurioje bus išrinktas naujas popiežius, turi prasidėti 15 — 18 dienų laikotarpyje.

Popiežiaus Pijaus XII kūnas iš Castel Gandolfo šiandien pergabenamas į Romą ir bus palaidotas šv. Petro bazilikoje. Paskelbtas devynių dienų gedulas. Laidojamas spalio 18 dieną.

Eisenhoweris pasakė, kad pasaulis neturtingesnis, nes mirė pop. Pijus XII

WASHINGTONAS, spal. 9. — Prezidentas Eisenhoweris vakar vakare pareiškė, kad pasaulis yra neturtingesnis, nes mirė popiežius Pijus XII. Netrukus po popiežiaus mirties, prezidentas pasakė:

— Pasaulis yra neturtingesnis dėl to, kad šią naktį mirė popiežius Pijus XII. Visas jo gyvenimas buvo pašvęstas Dievui ir savo bendralaikio žmogaus tarnybai. Gerai informuotas ir aiškus tironijos priešas, jis buvo malonus draugas ir geradaris tų, kurie buvo prislėgti. Jo gelbstinti ranka visada buvo greita padėti nelaimingoms karo aukoms. Jis be baimės ir be pataikavimo pastoviai gynė teisingos taikos reikalą tarp tautų. Tai buvo žmogus gilaus žvilgsnio, greitai suvokiąs pasaulio pasikeitimus, bet niekada nepraradęs amžinojo žmonijos likimo žvilgsnio. Aš turėjau progos jį pažinti asmeniškai, aš gedžiu jo su visais geros valios žmonėmis.

Atominių ginklų bandymų sustabdymo klausimu

NEW YORKAS, spal. 9. — Sovietų Sąjunga vakar pareikalavo, kad Jungtinės Tautos duotų pirmenybę atominių ginklų bandymų baigimo klausimui.

Sovietų užsienio reikalų ministerio pagalbininkas Zorin pareiškė, kad visiems JT nariams turėtų būti duota proga pasisakyti dėl atominių bandymų suspendavimo dar prieš pradedant tartis Ženevoje spalio 31 dieną.

Jungtinės Amerikos Valstybės, Britanija ir Sovietų Sąjunga svarstys bandymų suspendavimo kontrolės metodus.

Sporto Apžvalga

Redaguoja EDVARDAS ŠULAITIS,
1330 So. 51st Avenue, Cicero 50, Ill., telef. OLympic 6-1357

CHICAGOS LSK NERIES SUKAKTIS

LSK Neris šį rudenį mini trejų metų gyvavimo sukaktį, nors jo pradininkai — Chicagos Grandis ir Cicero Tauras — jau buvo įsteigti prieš 9 metus. Per metų eilę šie du klubai susijungė į vieną Perkūno vienetą, o tas 1955 m. rudenį su Gintaro sportininkais suformavo Neries klubą, kuris savo gyvavimo pradžioje buvo vyriaujančiu vienetu visoje Šiaurės Amerikoje.

Jau 1956 m. pavasarį LSK Neris VI Š. Amerikos Liet. Sp. Žaidynių I dalyje sugriebė penkias komandines pergales (iš 6). Čia neriečiai laimėjo vyrų ir jaunių krepšinį, vyrų ir moterų tinklinį ir moterų stalo tenisą. Tai buvo laimėjimas, kurio ligšiol dar nepakartojo nė vienas lietuvių sporto klubas.

Po tokios pergalės Neries sportininkai pradėjo atsileisti ir tolimesnėse varžybose jų laimėjimai buvo mažesni. Tačiau vistiek visose Š. Amerikos lietuvių varžybose jie yra laimėję bent po vieną pirmąją vietą. Taip pat nemaža klubo sportininkų yra dalyvavę apygardinėse varžybose ar prisidėję prie tokių varžybų surengimo. Būrys neriečių yra atstovavę lietuvius pabaltiečių susitikimuose, pelnydami gražių pergalių.

Nuo šių metų pradžios klubas vėl parodė didesnio aktyvumo žymių ir rengiasi atgauti prarastąsias pozicijas. Klubo jaunių komanda Š. Amerikos liet. sporto žaidynėse Clevelande laimėjo I vietą, o lengvaatlečiai New Yorke laimėjo visą eilę pergalių. Taip pat ir lauko tenisininkai bei šachmatininkai yra neblogai pasireiškę.

Šiuo metu jau yra vykdomos klubo tinklinio (mergaičių) ir stalo teniso treniruotės, ruošiantis ateinančioms žaidynėms. Netrukus sukrus ir krepšininkai, kurių pajėgumas yra plačiai žinomas visoje Amerikoje. Čia reikia pažymėti klubo rengiamas Chicagos lietuvių krepšinio komandų varžybas lapkričio mėnesio paskutinį savaitgalį, norint išjudinti mūsų jaunuosius krepšininkus. Taip pat šių metų pabaigoje — gruodžio 25 d. — įvyks tradicinis klubo vakaras Lietuvių auditorijoje, visada sutraukiąs nemažą jaunimo būrį.

Nors būdamas tik trejų metų amžiaus, klubas toli pralenkia kitus ilgesnį laiką gyvuojančius sporto vienetus. Žinoma, ši veikla galėtų būti žymiai našesnė, jeigu tik būtų didesnis pritarimas sportininkų bei visuomenės tarpe. O jis, turint galvoje šimtatūkstantinį Chicagos lietuvių būrį, tikrai galėtų ir turėtų būti. (eš).

Sporto kronika

— **LSK Neries** stalo teniso treniruotės yra vykdomos antradienių ir ketvirtadienių vakarais (nuo 7 val.) Jaunimo centro patalpose. Netrukus yra numatyta surengti Chicagos lietuvių stalo teniso varžybas.

— **Montrealio LSK Tauro** dabartinę valdybą sudaro pirm. V. Paulius, vicepirm. J. Lukoševičius, sekr. A. Mylė, ižd. J. Šiaučiulis ir narė org. reikalams M. Siniūtė.

— **Antanas Laukaitis,** mūsų bendradarbis Australijoje, rašo: "Šiuo metu esu taip užimtas su savo statomu namu, kad tikrai, nors medžiagos ir turiu nemaža, nerandu laiko atsisėsti prie mašinėlės. Taip pat gavau dokumentus išvažiuoti į Ameriką, bet dar galutinai neapsisprendžiau, ką daryti ir kur važiuoti. Sakoma, viena bėda ne bėda, bet kai iš visų pusių visokiausi klausimai galvą kvaršina, tai tikrai laiko nėra, nors ateityje pasistengsiu dažniau parašyti".

— **Australijos lietuviai** sportininkai paprašė jiems siuntinėti 50 egz. "Sporto Žinių" laikraščio. Jeigu tokį susidomėjimą parodytų ir kitų kraštų sportininkai, o ypatingai JAV ir Kanados, šis laikraštis galėtų gerai klestėti.

— **Lietuvių sportinės veiklos** Š. Amerikoje dešimtmečiui paminėti leidiniui medžiagos įteikimo data pratęsiama iki lapkričio 1 d. Nuotraukas ir aprašymus siųsti šio skyriaus redakcijos adresu.

— **LFK Lituanicos** iniciatyva praėjusį penktadienį B. Pakšto svetainėje buvo demonstruojamas filmas iš pasaulio futbolo pirmenybių. Po filmo čia įvyko pasilinksminimas.

— **Paskutinėse dvejose** rungtynėse Can - Con lygoje Toronto Vytis suplikė Queens Park 5:1 ir sužaidė lygiomis (1:1) su Macedonians. Pirmame susitikime įvarčius pelnė J. Vėlyvis, R. Šimkus, R. Preikšaitis, Kasperavičius ir Lietuvninkas; antrame — Kasperavičius. Dabar Vytis stovi VII vietoje iš 14 komandų. Prieš ją stovi FC Lions, Golden Mile, St. Thomas, Estonia, Arsenal ir Macedonians.

— **Praėjusį šeštadienį** LFK Lituanicos vyrų futbolo komanda nežaidė pirmenybių rungtynių. Težaidė tik jauniai, kurie įveikė vokiečių Hansa 1:0. Po sekmadienio susitikimų "National Soccer" lygos I divizijos lentelė yra tokia: 1. Fortuna 16, 2. Green - Whites 14, 3 Wings 12, 4. Hoosiers 7, 5. Wanderers 7, 6. Liths (lietuviai) 5, 7. Necaxa 3.

Toronto Aušros mergaičių krepšinio komanda, laimėjusi Kanados lietuvių meisterio ir Š. Amerikos liet. meisterio vardus. Ji neseniai įvykusiose Vyčio sukaktuvinėse varžybose laimėjo I-ją vietą.

— **Bridgeporto lietuvių** futbolininkai praėjusį sekmadienį rungtyniavo su Chicagos Kickers futbolo komanda. Šį draugišką susitikimą laimėjo Kickers 5:1.

— **Toronto Aušros** vyrų ir mergaičių krepšinio komandos laimėjo pirmąsias rungtynes Vyties dešimtmečio varžybose. Vyrai įveikė Montrealio Taurą 57:56 (po pratęsimo) ir Vytį 65:62; mergaitės — Vytį 31:28 ir Hamiltono Kovą 36:25. Pas vyrus žaidė A. Buntinas, O. Kulys, J. Laurinavičius, A. Jankauskas, R. Gudas, Š. Styga, D. Venckus, A. Šiurna, R. Juozaitis, V. Butkevičius; pas mergaites — E. Juškaitė, G. Uogintaitė, A. Sapijonytė, A. Šapokaitė, A. Rekštytė, B. Sirūnaitė, O. Simonaitytė, R. Gataveckaitė, J. Gataveckaitė ir A. Grigaitė.

SPORTAS LIETUVOJE

— Profsąjungų sporto varžybose Maskvoje Lietuvos krepšininkai baigminėje grupėje įveikė Maskvą, Kazachstaną ir Ukrainą, tapdami šių žaidynių laimėtojais.

Lietuvaitė Birutė Zalagaitytė toliausiai numetė jietį — 52.59 metro ir iškovojo aukso medalį. Rutulio stūmime Varanauskas buvo pirmuoju (17.07 m), o Baltušnikas — antruoju. 5,000 metrų bėgime III vietą užėmė Pipynė, šuolyje į tolį IV vietą užėmė 18 metų mergaitė Nepaitė (5.77 m).

Iš viso lietuviai Maskvoje iššikovojo 14 aukso, 2 sidabro ir 2 bronzos medalius. Kaip tarybinė spauda praneša, visiems medalius laimėjusiems sportininkams ir treneriams buvo įteikti tortai (!).

— Kauno irkluotojai Normantas ir Ditkevičius dviviete akademine valtele nuplaukė iš Kauno iki Juodosios jūros. Maskvos sporto dienraštis šią jų kelionę pavadino "nepaprastu žygiu".

— Rygoje įvykusiose ketvirtose Pabaltijo kurčių ir nebylių varžybose lietuviai išėjo komandiniais nugalėtojais. Stalo tenisą ir tinklinį laimėjo lietuviai, o lengv. atletiką — estai.

— Gilytė, Kirvelaitytė, Bimbienė, Ažukaitė ir Jukneviči-

(Nukelta į 7 psl.)

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 S. Kedzie Ave.
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 val. p.p. Išskyrus trečiad. ir šeštad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Pritaiko akinius
6322 South Western Avenue
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 val vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadieniais uždaryta. Kt. laiku susitarus
Ofiso telefonas PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
Kampas 47-tos ir Damen Ave
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šeštad. 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. LAfayette 3-6048
Rez. WAlbrook 5-5048

NEPAPRASTAS IŠPARDAVIMAS
IR DIDELĖS NUOLAIDOS!
Įvairiausios rūšies pečių. Kas turi gazo leidimą, tam mes geromis sąlygomis parduosim **UNIVERSAL, SIEGLER, MOORE** arba kitos geros gamyčios gerą pečių. Pirkite dabar ir apsirūpinkit visai žiemai.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS. Savininkai

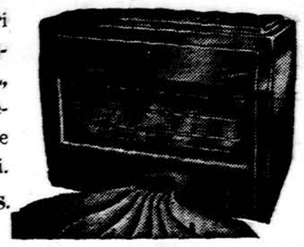

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Rd. Tel. SEeley 3-4711
Sekmadieniais atdara nuo 11 iki 4:30 po pietų

DAINA TELEVISION
sales-service
Sav. Inž. A. Semėnas
3321 S. Halsted St., tel. CL 4-5665
Atdara kasdien 9-6, pirm. ir ketv. 9-9

MOVING
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl., Chicago, Ill. WAlbrook 5-8063

½% PADIDINA DIVIDENDĄ!
CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame augštus dividendus. Keičiame čekius. Parduodame ir perkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai nemokamai.
Pradėkite tupyti atidarydami sąskaitą šiandien. Apdrausta iki $10,000
Darbo valandos: pirmadieniais ir ketvirtieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro; antrad. ir penkt. 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val. nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Ofiso HE 4-1414 arba RE 7-9700
Rezid. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak. Šeštadieniais 1—4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso PR 6-3838, rez. RE 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
— PRITAIKO AKINIUS —
Valandos: 9—12 ir 1—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 W. Marquette Road

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10—12 ir 4—7 val. Trečiad. ir šeštad. tik 10—12 val.

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30 - 8:30 val. vak. Trečiad. ir šeštad. 1 - 4 val. popiet

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL.: Kasdien popiet nuo 12—3 val vak., pirm., antr., ketvirt. 6—9 val
Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

Tel. of. WA 5-7200 Res. GR 6-3319
DR I. LABANAUSKAS
MOTERŲ LIGŲ IR AKUŠERIJOS SPECIALISTAS
Ligoniai priimami pagal susitarimą
Medical Arts Bldg
5430 So. Kedzie Ave.

Res. tel. PR 6-4732
D R. A. M A C I O N A S
CHIRURGAS
2454 W. 71 St. (71 ir Campbell Ave.)
Tel. HE 4-1202 arba RE 7-9700
Val.: pirmadieni, ketvirtad. ir šeštad. 1-4 popiet. Antrad. ir penkt. 5-8 v. v. Treč. uždaryta.

Ofiso HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9—11 ryto ir 4—8 v. v. Šeštadieniais 9—11 ryto ir 2—4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskyrus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel. ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 So. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7—9
Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta
LAfayette 3-4949
Namų — CEdarcrest 3-7786

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val. vak. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais šv. Kryžiaus ligoninę
Telef. REpublic 7-2290
VAL.: Pirmad., antr., ketv. penktad. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6—8 val. v. Šeštad. nuo 2—4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, kečia stiklus ir rėmus
4465 S. California Ave. YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta. šešt. 10 v. r. iki 2 p. p.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protezistas
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9 - 4 ir 6 - 8. Šeštadieniais 9-12
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m., 6-8 p. m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. LAfayette 3-1171
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47th ir S. Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 val. vak
Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek

Tel. ofiso TO 3-0959
Res. tel. HE 4-7080
DR. FL. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5002 West 16th Str., Cicero.
Val.: kasdien 2-8 p. p., šeštadienį 1-4 p. p. Kitu laiku ir trečiadienį susitarus.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez. 5100 S. Western Ave
Tel. PRospect 8-1223 ar TR 3-5577
Ofiso val.: Pirm. 8-10 v. v., Antrad., Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Šeštad. 2-4 val. popiet ir sulig susitarimu.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GIb. 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir So. Campbell Ave.)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 5-9 v. vak. Antrad. ir penkt. 1-5, Šeštad. 2-4 Trečiadieniais uždaryta.

Telefonas GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Sreet
(69-tos ir S. Maplewood Ave. kamp.)
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak
Šeštadieniais nuo 1-4 val. popiet.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9486
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak. Šešt. 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso Victory 2-1581
Rez. PRospect 6-4256
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p. p. ir nuo 6-8 v.v. šeštad. 1-4 val. popiet.
Uždaryta trečiadieniais

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
Val. nuo 2 iki 4 p. p.; 7 iki 8 v. v.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6669
Rezid. 6600 S. Artesian Ave
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p., 6—7 v. v.

Tel. Off. FR 2-4841, 9 A.M.-5 P.M.
Tel. Res. AV 3-2627, 5:30 P.M. iki 9:00
DR. JUSTINA ŽIRGULIS
Ivairios nervų bei proto ligos — vaikų ir suaugusių
PITTSFIELD BUILDING, Kamb. 621
55 E. Washington St., Chicago 2, Ill.
Priėmimas tik pagal susitarimą

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10—2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

ANATOLIJAUS KAIRIO
DIAGNOZĖ
trijų veiksmų komedija iš lietuvių gyvenimo
J. A. Valstybėse
Kaina $2.00, 150 pusl.
Užsakymus ir pinigus siųskite:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago 29, Ill.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE!
Remiantis Chicagos Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsisteigimo 1924 metų, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiktai saugumą — jų apdraudimą iki $10,000.00, augštą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.
Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniškiausių įrengtų visoje Illinois valstybėje.
Milijonai dolerių morgičių paskoloms. Ant prieinamų išlygų. Lengvais išmokėjimais. (Darome paskolas iki 25 metų išmokėjimo ant tinkamų nuosavybių. Rašykite dėl informacijų. MŪSŲ TURTAS VIRŠ $26,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois
Atdara: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8.
Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
4545 West 63rd St., Chicago 29, Illinois Tel. LUdlow 5-3500

Second-class postage paid at Chicago, Illinois

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily except Sundays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Soc'y.

SUBSCRIPTION RATES
$10.00 per year outside of Chicago
$12.00 per year in Chicago & Cicero
$10.00 per year in Canada
Foreign $12.00 per year

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$12.00	$6.50	$3.50	$1.50
Kitur JAV ir Kanadoj	$10.00	$5.50	$3.00	$1.25
Užsienyje	$12.00	$6.50	$3.50	$1.50

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį [illegible]

PIJAUS XII GYVYBEI UŽGĘSUS

Visas katalikiškasis pasaulis apsivilko gedulo rūbais, nes didžiojo jo vado, didžiojo popiežiaus Pijaus XII gyvybė užgęso. Jo liūdi ir šiaip krikščionys, ir net nekrikščionys. Telegramomis, laiškais ir kitomis susižinojimo priemonėmis Katalikų Bažnyčią užjaučia karaliai, valstybių prezidentai, parlamentarai, vyriausybių galvos, augštųjų mokslo institucijų vadovai, visuomeninin-kai, viso pasaulio spauda ir kitų religijų vadovai. Visi jį laikė didžiu popiežiumi, didžiu krikščioniškojo pasaulio vadu ir veik visi vienodai pasisako, kad pasaulis neteko Jo Šventenybės asmenyje taikos apaštalo, taikos ugdytojo ir didžiojo, nuoširdaus taikos šauklio. Visi lygiai kalba, kad popiežiaus Pijaus XII vaidmuo, kaip taikos ugdytojo, yra nepakeičiamas. Niekas kitas neturėjo tiek daug įtakos sąjūdžiuose už taiką, už gėrį, už tautų laisvę, už lygybę ir socialinį teisingumą ekonominiuose dalykuose, kiek turėjo velionis Popiežius. Visi tai pripažįsta, visi tą faktą pabrėžia, žinoma, išskiriant komunistinio pasaulio vadus ir jų spaudą.

Taikos darbus popiežius Pijus XII pradėjo tebeatstovauda mas Vatikaną Vokietijoje. Jo buvo padaryti pirmieji žingsniai, bandant sulaikyti Europą nuo II Pasaulinio karo. Jis ne vieną, bet kelis kartus įspėjo ir patį Hitlerį, kad sustotų švaistytis kardu, nes pradėtas karas atneš pasauliui baisias pasekmes. Nepaklausyta įspėjimų. Ir šiandien netenka kalbėti, kas įvyko, kokia skaudi tragedija palietė pasaulį tiek II Pasaulinio karo metu, tiek po karo. Tos tragedijos ir dabar skaudžiai jaučiamos, ir dar ilgai ilgai jas jausime.

Velionis popiežius Pijus XII buvo tikrai reta asmenybė. Jis buvo didelis ne tik savo išsimokslinimu, savo šventumu, savo pasiruošimu didžiajam uždaviniui, bet ir savo prigimtąja išmintimi, ir visų žmonių, visų tautų reikalų giliu supratimu. Jis daug metų buvo Vatikano diplomatinėje tarnyboje; taip pat eilę metų buvo Vatikano valstybės sekretoriumi prie popiežiaus Pijaus XI; yra aplankęs daug pasaulio kraštų (taip pat ir Jungtines Amerikos Valstybes) ir įgijęs nepaprastai daug patyrimo. Užėmęs popiežiaus sostą 1939 m. kovo 2 d., ne tik Katalikų Bažnyčios, bet ir viso pasaulio reikalus ir sunkiausias problemas žinojo geriau, negu bet kuris kitas asmuo, užimąs nors ir pačią augščiausią vietą bet kurios valstybės valdžioje.

Tais pačiais (1939) metais Europoje pradėjo siautėti Hitleris. Jis savo ginkluotomis jėgomis užpuolė ir okupavo katalikišką kraštą — Lenkiją. Vėliau puolė kitus Vakarų Europos kraštus. Naujasis popiežius darė energingiausius žygius agresorių sulaikymui. Jis šaukė prie taikos. Jis įspėjo. Vėliau jis paskelbė garsiuosius penkis taikos punktus. Šiandien visiems yra aišku, kad daug nelaimių būtų išvengta ir taika būtų buvusi atstatyta, jei tie punktai būtų buvę priimti. Popiežiaus planas reikalavo taikos ne bet kuria kaina, bet teisingos ir pastovios taikos. Daug laiškų, daug enciklikų paskelbta taikos ir visos žmonijos gerovės klausimais. Ne vieną, bet daugelį kartų Pijus XII smerkė komunistinę agresiją, komunistinį imperializmą. Jis smerkė ne tik komunistų vykdomus žiaurius Katalikų Bažnyčios persekiojimus, bet ir persekiojimą žmonių visuose komunistų pavergtuose kraštuose. Nėra abejonės, kad istorija velionį Popiežių įsirašys į savo lapus, kaip Taikos Popiežių.

Drauge su visais, su visu krikščioniškuoju pasauliu, ir lietuvių tauta liūdi prie Jo Šventenybės karsto. Ir ji turi dėl ko liūdėti.

Pačiomis skaudžiausiomis Lietuvos ir jos žmonių gyvenimo dienomis, kai Lietuvos žemėje siautėjo komunistai ir naciai, kai vieni ir antri ją naikino, kai Sovietų Rusija 1940 metų pavasarį įsiveržė Lietuvon ir pasmaugė jos laisvę ir nepriklausomybę, kai daugelis, net demokratinių valstybių matė reikalą pripažinti sovietų smurtą ir likviduoti Lietuvos pasiuntinybes bei konsulatus, — Vatikanas nepadarė tos skriaudos lietuvių tautai, nepripažino bolševikiškojo smurto ir Lietuvos pasiuntinybės prie Vatikano nepanaikino, bet paliko ją teisėtai veikiančia. Tuo popiežius Pijus XII suteikė Lietuvai didelę moralinę pagalbą skaudžioje jos gyvenimo valandoje. Karo metu jis davė Lietuvos žmonėms ir medžiaginės pagalbos. Šių faktų jokiu būdu negalime užmiršti. Ir dar daug nuoširdaus palankumo popiežius Pijus XII parodė Lietuvai ir lietuviams visokiausiais atvejais. Kur ir kada buvo reikalinga parama ir kur tik ją buvo galima suteikti, mūsų tauta jos susilaukdavo.

Čia mes padarėme tik keletą pastabų, tikėdamiesi, kad tie mūsų tautiečiai, kurie gyvena Romoje ir visą laiką buvo arčiau Šventojo Sosto, plačiau ir išsamiau pavaizduos Popiežiaus Pijau XII gyvenimą ir jo nuopelnus tiek Lietuvai, tiek visam pasauliui.

BOMBOMS KRINTANT

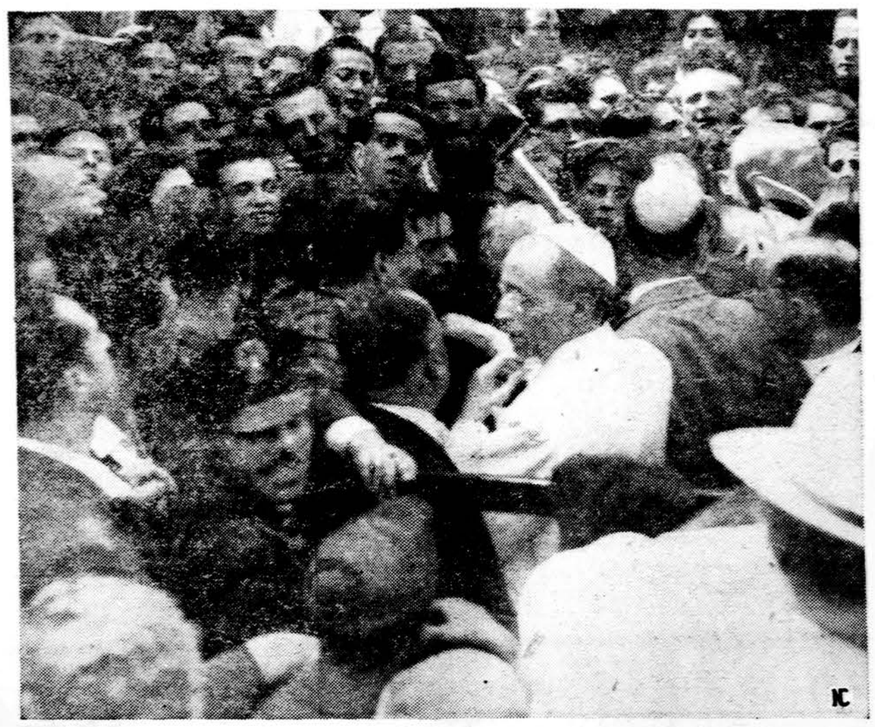

Popiežius Pijus XII Romoje guodžia gyventojus bombardavimo metu 1943 m. (NCP)

TIK DRĄSIAIS ŽYGIAIS LAIMĖSIME

Iš VLIKO pirmininko, Dr. A. Trimako kalbos, pasakytos PET Seime

Vakarų nenoras įgyvendinti civilizuoto pasaulio principus ir dėsnius ir laiku sulaikyti Sovietų Sąjungos ekspansiją yra neabejotinai paskatinęs dabartinį komunistų imperialistinį veržimąsi pirmyn. Pietų Korėjos prezidentas Sygman Rhee buvo tei sus, kai jis neseniai pareiškė, kad mūsų nesėkmė atsispirti prieš tariamuosius "pasaulio valdovus" kilo dėl silpnos vakariečių laikysenos komunizmo atžvilgiu. "Laisvasis pasaulis", pareiškė Rhee, "turėtų nutarti ko jis siekia ir drąsiai be svyravimų vykdyti savo nutarimus. Tegu komunistai rūpinasi pasekmėmis.

Tarptautinių konfliktų chaosas, kurį komunistai nuolat kelia savo naujais subversyviniais ar agresijos veiksmais, **ne tik paaukojo Lietuvą šiai Sovietų piktnaudiškai ir ciniškai politikai, bet pati Europa buvo suskaldyta** ir sukliudyta jai siekti kultūrinės, politinės ir ūkinės vienybės. Tuo pat metu milijonai nekaltų žmonių tapo pasmerkti vergijai, vargui ir pažeminimui, o taip pat areštams, kalėjimui, deportacijoms ir, pagaliau, sunaikinimui. Šie faktai kalba patys už save, kad laisvasis pasaulis tikrai retai kada "tarė, ko siekti", ir dar rečiau "vykdė, ką nutaręs".

Šios nelaimingos politikos išdavoje Lietuva ir jos baltiškieji kaimynai — Latvija su Estija — buvo paliktos kovoti vienos su sovietų prie pauda ir jos įvestu žiauriu režimu. Nepaisant sunkiausių sąlygų, paverg toji lietuvių tauta kovą tęsia to liau. A. Sniečkus, Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius, š. m. vasario 12 d. partijos kongrese Vilniuje pakaltino lietuvių tautą "nacionalizmu", "revizionizmu", "opor tunizmu" ir "buržuazine ideologija".

"Iš viso kapitalistinio šlamšto", dėstė jis, "nacionalistiniai prietarai laikosi stipriausiai žmonių galvose. Nacionalistai tikisi nukreipti darbo žmones, ypatingai jaunimą nuo tikrojo proletarinio socializmo į tautinio komunizmo klystkeles."

Šios rūšies puolimai nukreipti prieš tariamąjį revizionizmą, ar jie kiltų dėl politinių sunkumų, kurie spaudžia komunistus ir kursto maištą prieš Maskvą, ar pervertinant savo galią, vis vien tie puolimai yra aiškus įspėjimas Vakarams. Jie rodo Sovietų žygių planą tolimesniems užkariavimams vykdyti. Tais puolimais neabejotinai siekiama sustiprinti komunistų revoliucinę doktriną, kuri kalba už istorinį visuotinės revoliucijos ir proletarinės diktatūros reikalingumą šiuo jų supratimu perėjimo iš kapitalizmo į komunizmą metu. Tai yra žymus šuo lis į šalį nuo neseniai vestos taikingo sanbūvio politikos. Kremliui nepatinka tos "erezijos", nes jo valdovai bijo, kad pakeistas komunizmas gali pasprukti iš jų kontrolės, kaip tai rodo Tito pavyzdys. Rusų komunistai yra ne tiek suinteresuoti komunizmu, kaip ideologija, kiek juo kaip sovietų ekspansijos įrankiu. Vakarų grynai defensyvinė politika taip pat nemažai skatina komunistų ofensyvą.

Ar didelės išminties valstybingumas buvo parodytas perdėtai jaudinantis dėl Kremliaus dviveidiško protesto prieš Amerikos dalinius Formozoje ir Libane ir prieš britiškuosius Jordane, kai tuo pat metu Maskvos valdovai buvo visų taiką mylinčių tautų pasmerkti dėl jų agresijos **Baltijos valstybėse** ir kruvinų žygių Vengrijoj?

Ar gera buvo antikomunistinė politika sėstis už konferencijų stalo su Maskvos atstovais, taip dažnai, kaip dažnai Maskva to pageidavo, nors tuo pat metu ji laikė milijonus žmonių pavergtus?

Drąsesnė politika būtų sustiprinusi Vakarų poziciją.

Nauji įvykiai Formozoje aiškiai išduoda komunistų intencijas kelti naujus neramumus, kad pasiekus savo seną svajonę — pavergti likusiuosius laisvus kraštus. Maskva, matyti, yra nusistačiusi tęsti ir toliau vietinio pobūdžio karus ir sukilimus.

Turint galvoje Maskvos ir raudonųjų režimų, kuriuos Sovietų Sąjunga primetė pavergtiesiems Europos kraštams, pastangas laikyti pusę Europos pavergtą ir išnaudoti jos žmones ir jų medžiaginius išteklius, yra būtinai reikalinga susirūpinti tarptautinės tvarkos, kuri būtų pagrįsta taika, teise ir tei singumu, įvesdinimu. Šiame ato miniame amžiuje, kada Sovietų Sąjunga naudoja atominius ginklus grąsinimams ir ekspansijai, neužtenka palaikyti tvarką ir teisingumą vien tautinėse kraštų ribose. Tokia politika ne tiktai nepanaikino sovietinės kontrolės mūsų kraštuose, bet nė nesustiprino Vakarų galios nei jų noro vieningai veikti prieš tarptautinį komunizmą. **Šiuo metu milijonai žmonių laukia išsiilgę konstruktyvių pasiūlymų, kurie parodytų Vakarų siekius ir padėtų įgyvendinti taiką, gerbūvį ir socialinį teisingumą.** Turime laimėti žmoniją.

Dabartinioji tarptautinė padėtis **mus verčia daug daugiau su tiprinti savo veiklą**, ją išplėsti ir įsteigti visur, kur galima, PET delegacijas. Veikiančiosios, be abejo, reikalingos daugiau lėšų savo veiklai išplėsti. Kadangi, deja, ne kartą didžiosios Vakarų galybės yra iškeitusios teisingumą į praktiškus dienos sumetimus, tuo apeidamos Sov. Sąjungos padarytus mūsų kraštams nusikaltimus, Jungtinės Tautos turėtų ne tiktai priimti rezoliucijas, bet jas vykdyti taikai ir laisvei laiduoti. Jungtinių Tautų pajėgos, kurios galėtų pasipriešinti tarptautinės teisės laužytojams ir apsaugoti taiką bei tautų neliečiamumą ir jų laisvę, turėtų, kaip neseniai JAV Valstybės sekretorius John Foster Dulles yra JT Gen. Asamblejoje pasiūlęs, neatidėliojant suformuoti ir pasiųsti į pasaulio jautriausias vietas.

Be to, Tarptautinio Teismo kompetencija turėtų būti išplėsta į visus tarpt. teisės, taikos ir laisvės pažeidimus ir padaryta privaloma visiems kraštams be išimties.

Su dideliu mastu aiškumu mes pakartotinai esame atkreipę Vakarų dėmesį į tai, kad Sovietai nepaiso ir niekina įprastinius tarpt. santykių dėsnius ir grąsina visoms tautoms nau ja agresija. Šios JT Gen. Asamblejos sesijos metu mes turėtume padaryti visa, kad **toji tarptautinė institucija imtųsi konkrečių drąsių žygių laisvei išplėsti į mūsų kraštus.** Nors kartą tegu komunistai pasijudina. **Tiesa, teisingumas ir dvasinės jėgos yra mūsų pusėje.**

EKSPEDICIJA DAUSOSNA

Dvidešimt antrasis laiškas

K. PAKŠTAS

(Pabaiga)

Mano kolonizacinės minties evoliucija

Lietuvių kolonizaciniais klausimais pradėjau atidžiai domėtis 1924 m. Tuo metu mano dėmesį patraukė centrinio Quebeco provincija tuo metu man atrodė esanti polikultūrine. 1930 — 1931 m. susikoncentravau Angolos plokštakalniuose, kuriuos dabar portugalai koloni zuoja savais ūkininkais ir jiems būsią uždrausta naudotis vietiniais darbininkais. 1927 m. buvau susidomėjęs Sao Paulo estadu Brazilijoje, bet greitai patyriau, kad ten kultūrinės auto nomijos netenka laukti. 1939 — 1947 m. intensyviai kibau į daugelį kraštų: porą vietų Ka nadoje, pietinėje Argentinoje, Alaskoje ir kitur. Bet beveik visur atsidaužiau į politinius sunkumus, kai išsikalbėjau su tų kraštų konsulais.

Neturėjau tikslo kurti nykstančios kolonijos. Tokių ir dabar labai daug jau turime. Norėtųsi lėtos evo lucijos keliu iš kultūrinės autonomijos koloni ją išrutulioti į mažutę autono minę valstybę. Tokį tikslą turint, negalima studijas pradėti nuo klimato ir dirvos, bet nuo to, ar galima pačioje pradžioje turėti pilnai lietuviškas valsty bines mokyklas ir savą mažą vyskupiją. Po ilgų studijų priėjau išvadą, kad tokių žemių dabar labai maža, net labai reta.

Tokiomis gal būtų Naujųjų Hebridų salos, Tanganika ir Br. Honduras. Pirmų dviejų po litiniu požiūriu dar pilnai neištyriau, tad nedrįstu apie jas plačiau kalbėti. Gi Britų Hondūre pasiekiau augštuosius valdžios sluogsnius ir po gerų pasikalbėjimų pasidariau teigiamas išvadas apie reikalingas kultūrines lengvatas.

(Nukelta į 4 psl.)

NIKODEMAS KULYS
DUODA MUZIKOS PAMOKAS
MARQUETTE PARK
6924 So. Rockwell St.
Telefonas — PR. 8-3538

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Visos programos iš WOPA
AM. 1490 Kilocycles FM 102-7 MC.
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10 - 11 val. ryte. Šeštadienį ir sekmadienį 8:30 iki 9:30 val. ryte.
Vakaruškos pirmadienį 7 val. vak.
Raštinė: 7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill. Telef. HE 4-2413

Spaudoj ir gyvenime

Klaidų potvynyje

Kad žmogus susipainioja klaidose ir ima skelbti vietoj tiesos klaidą, rašo vienas paskutinių Darbininko numerių. Darbininko vedamojo autorius pastebėjo, kad šiandien politikos žmogus susipainiojo dviguboje moralėje.

"Vienos moralės dėsnius taiko asmeniniam gyvenimui, kitą moralę vartoja politikoje, tardamas, kad politikoje niekas moralės nepaiso.

Taip nutinka ir katalikams politikams. Viešas moralės nepaisymo pavyzdys buvo Airijos balsavimas Jungtinėse Tautose už komunistinę Kiniją.

Pirštu į šį reiškinį nurodė vyskupas Cutbert M. O'Gara, sėdėjęs komunistinės Kinijos kalėjimuose... Airijos, katalikiškos Airijos, politikai Jungtinėse Tautose jau antru kartu eina ranka į ranką su komunistine Kinija. Airiams tai gėda."

Toliau vyskupas, kaip perduoda Darbininko apžvalgininkas, rašo:

"Airijos delegacijos balsavimas stebino pernai. Šiemet jis kelia net siaubą, kada raudonoji Kinija jau taip aiškiai yra virtus mūsų atviru priešu ir nevynioja savo siekimų mus pražudyti; ji yra priešas tikėjimo ir žmoniškumo, priešas persekiojamos kinų tautos ir mirtinas priešas Jungtinių Valstybių."

Baigdamas apžvalgininkas toliau rašo:

"Vakarų žmogus prarado galvą nuo mirties baimės. Lyg jis amžinai turi žemėje gyventi. Lyg jis niekad nemirs, jei tik nebus atomo. Atomo baimė virto tokia isterika ir panika, kad šaukia ne tik prieš atomines bombas. Ženevos konferencijoje, kada buvo svarstomas atominės energijos naudojimas taikos reikalams, pasigirdo balsų ir prieš atomo šiam reikalui vartojimą: esą galinti energija ištrūkti ir atnešti mirtį.

Kardinolas Alfredo Ottaviani, šventosios kongregacijos prosekretorius, Liurde tarptautiniame Marijos garbinimo kongrese įspėjo dėl anos klaidos, nurodydamas, jog yra didesnė blogybė už atominę bombą. Ji ateina su komunizmu:

"Atominė bomba negali padaryti didesnės dykumos kaip ta, kurią daro dabar įsigalinti doktrina apie visuomenę be Dievo. Dvasinė Sahara yra daug baisesnė negu Sahara Afrikoje. Naujieji ginklai gali nužudytí mūsų kūną, bet naujos doktrinos siekia nužudyti mūsų sielą."

L. Augšt.

PRANAS NAUJOKAITIS

upeliai negrįžta į kalnus

ROMANAS

(Tęsinys)

— Buvau... Kelis kartus, bet tavęs neradau...

— Tiesa, dabar paskaitų kita tvarka. Galėjai ir nerasti... Bet ar taip svarbų reikalą turėtum?.. Su Gilba, tur būt, nereikia nuobodžiauti?..

— Nekalbėk man apie jį!... Nesiginu, kad draugavau... Ir tu juk turi Verutę...

— Aš ir nebaru tavęs, Alma... Ir šaunus vyras! Ir praminiau jį...

— Sakau: nekalbėk apie jį. Pažįstu tavo ironiją. Nepaslėpsi jos... Draugavau, bet jo vardo šiandien nenoriu minėti. Manau, dabar suprasi, kad su juo viskas baigta...

— Nenorėjau tavęs įskaudinti, Almute... Suprantu... Kalbėkim linksmesnėmis temomis... — ir man tikrai gaila Almos. Žinau aš Gilbą...

— Grįžtu, Justinai, ir aš atgal. Nepabėgs tie smulkūs reikalai mieste. Užeikim pas mane. Netoli. Liolė išvažiavus pas mamą. Pasikalbėsim truputį. Ir tavo egzaminai nepabėgs. Toks puikus pavasaris — o aš juk buvau tavo pavasario mergaitė... Turėtum ir man skirti bent valandžiukę laiko. Ar ne taip? — kalba žaismingai, viliojančia nuotaika.

Argi galėčiau aš neužeiti pas Almą? Žinoma, ne ilgai... Egzaminai nepabėgs... Kam jiems bėgti, kai pavasaris išsiskleidė soduose ir širdyje?

Maži nameliai — linksmi savo spalvomis ir šviesūs naujumu — įaugę sodeliuose ir gatvių žalume. Smagu čia gyventi Almai.

Užlipame laipteliais į prieangį. Kilimas sugeria mūsų žingsnius. Almos ranka pasuka raktą duryse, ir mes jau — kambarėlyje.

Nupjautam stikliniam rutulyje žaidžia saulės spindulys ir susidėsto vaivorykštės spalvomis ant staltiesės. Rutulyje įmerkti trys kaštanų žiedai.

Už lango — sodas. Kaštano žvakės šviečia lapų žalume. Medis žydi ties pat langu. Į vakarus krypstanti saulė veržiasi pro jaunus lapus ir degančius žiedus ir krinta kambarėlyje mirgančiais šešėliais. Švaru čia ir jauku. Kvepia pavasariu ir kvepalais. Čia Almos namai...

Visa tai pajuntu per vieną akimirką. Gerte geriu kambario vaizdą į save, ir jauki šiluma plaukia į pačią širdį. Jaučiu, kad Alma tebelaiko mane už rankos. O paskui...

— Pavasaris... Pavasaris... Žydėjimas... Mūsų pačių žydėjimas... — girdžiu tylius Almos žodžius prie pat savo veido ir tebejaučiu jos lūpas ant savųjų. Jos rankų švelnumą — ant savo sprando, ir aš turiu palinkti, kad dėl mano ūgio ji galėtų kojomis siekti žemę. Tokia švelnutė, glaudžiasi prie manęs ir vis tyliai kalba, glamonėdama veidą:

— Tu esi ąžuolas — toks stiprus ir galingas... O aš atsidūriau audroje. Leisk atsiremti, įsikabinti tvirtai, kad vėjai nenupūstų, kad liūtys nenuneštų, kad nepaskęsčiau jaudrintose bangose... Aš gelbėjau tave, kai tu buvai pavojuose, o dabar gelbėk mane... Aš laukiu tavęs, Justinai... Tik tavęs... Anie klaidūs žingsniai buvo ne mano... Tai buvo mano klaidžiojimas... Mano paklydusi jaunystė... Aš noriu prisikelti... Tu galingas.. Tu ąžuolas.... Padėk man...

— Almute, matau, kad tu esi susijaudinusi... Nurimk truputį... Pailsėk... Ramiai pasikalbėsim... Mįslingi tavo žodžiai... Taip staiga jie krinta... Netikėtai... Ne visa aišku juose... — taip kalbėdamas pasodinu ją minkštasuolyje ties langu.

Ties mumis žaidžia saulė kaštano šešėliuose. Almos galva prie mano peties. Jaučiu jazminų žiedus jos auksinėje šukuosenoje. Matau, kaip kilnojasi jauna krūtinė. Alsavimas greitas, ir lyg girdžiu jos širdies dūžius prie pat savo šono. Veidas rimtas. Kur dingo ta žaismingoji šypsena, sutikta Kauko laiptuose? Argi čia ta pati Alma?..

Jaučiu, kad yra atsitikę kažkas Almos gyvenime. Pirmą kartą ją tokią matau. Glostau jos plaukus... Tegul pasiguodžia mergaitė prisiglaudusi prie mano krūtinės...

— Ir manęs tu neatstumsi, Justinai? — vėl girdžiu jos tylų švelnų balsą.

— Alma, Almute... Ką gi tu kalbi? Jei reikia tau paguodos, guoskis, kalbėk. Sakyk viską atvirai...

— Aš bloga mergaitė... Bet ar tu, Justinai, dar tebemyli mane?

— Žinai, kad aš tave vadinau pavasario mergaite. Tu atidavei mane Verutei, bet ir tau tebeliko vietos mano širdyje... O dar daugiau jos šiandien, kai tu kenti...

— Gal aš ir neverta tavęs... Bet tik tavęs... Man reikia tavo stiprybės. Tavo kilnumo. Jei tu mane myli, aš prisikelsiu... Naujam gyvenimui... Šviesiam.. Sakyk tikrai, Justinai, ar tu mane myli?

(Bus daugiau)

RUSAI IR VAKARIEČIAI RUGTYNIAUJA INDIJOJE

V. ZALATORIUS

Amerikiečiai, anglai, vokiečiai ir... rusai lenktyniauja Indijoje plieno įmonių statyboje, kurios už kelių metų gamins šešis milionus tonų šio svarbaus metalo per metus.

Supramoninimas yra stebuklingas žodis Azijoje. To kontinento vadai tiki, kad jis išvaduos suvargusius milionus iš bado ir skurdo ir duos Azijos valstybėms svaresnį balsą pasaulio tribūnoje.

Indija nėra tam tikėjimui išimtis. Pati neturėdama pakankamai kapitalo ir technikų, ji kreipėsi į didžiąsias valstybes pagalbos. Būdama neutrali šaltajame kare, ji gavo pasiūlymų paskoloms ir iš vakarų, ir iš rytų. Šiuo metu Kalkutos srityje, rytinėje krašto dalyje, iš neseniai dar apleistų džiunglių kyla Indijos Ruras.

JAV projektas — $146 mil.

Amerikiečių Kaiser Engineers Overseas Bendrovė apsiėmė praplėsti Tatos Geležies ir Plieno Kompaniją Jamshedpure, kuri jau turi didžiausią plieno liejyklą Azijoje. Projektas kainuos 146 milionai dolerių ir yra finansuojamas Tarptautinio Banko ir vieno privataus banko New Yorke.

Tatos įmonės direktorius Sir Jehangir Ghandi giriasi, kad jo liejykla gamina plieną pigiau negu kokia kita įmonė pasaulyje. Prie statybos dirba 8000 vietinių darbininkų, vadovaujami šimto amerikiečių inžinierių ir technikų.

Prie panašių projektų dirba anglai Durgapure, Asamo provincijoje, ir vokiečiai Rourkeloje.

Rusų projektas — $260 mil.

Rusai stato didelę plieno liejyklą, kuri kainuos 260 milionų dolerių, prie Bhilai miesto. Pusę tos sumos rusai skolina, o už kitą pusę Naujojo Dehli vyriausybė moka rupijomis, savo piniginiu vienetu. Šita paskutinioji sąlyga indams ypatingai patinka, nes kitos valstybės rupijų nenori imti, o dolerių ir aukso patiems indams trūksta.

Nesutaria jie su rusais dėl technikų skaičiaus. Raudonieji jau turi atsigabenę 210 ir tvirtina, kad darbams užbaigti reikia dar 800. Indai nepritaria ir nurodo amerikiečius, kurie teturi tik 100. Vietinių darbininkų prie rusų projekto dirba 15,000.

Rusai moka $400

Vidutinis rusas inžinierius už dirba 2000 rupijų arba 400 dolerių per mėnesį, dvigubai tiek, kiek Rusijoje. Rusai gyvena labai kukliai, ir indai spėlioja, kur jie galėtų dėti tokią, palyginus augštą, algą.

Vienas indas papasakojo korespondentui Douglass Cateriui, kad viena rusų šeima, prieš grįžd dama į Sovietų Sąjungą, nusipirko 64 poras batų. Rusai su indais nedraugauja ir laisvalaikį praleidžia savo klube, žais dami ar skaitydami senus "Pravdos" numerius. Jie net ir su šeimomis pasitenkina vienu kam barėliu, ir niekas iš jų neturi automobilio. Rusai su savim teturi tik mažus vaikus. Kai šie sulaukia 7 metų, juos siunčia vienus į Rusijos mokyklas.

Propagandos neskleidžia

Kad ir norėtų, Bhilos rusai agituoti negali. Iš jų visų tik tuzinas kalba angliškai — mokytų indų kalba — ir nė vienas nemoka nei hindiškai, nei marathiškai — kalbos, kurias vietiniai darbininkai supranta.

Taip pat ir apie šimtas indų inžinierių, kurie buvo apmokomi Sovietų Sąjungoje naujajam fabrikui operuoti, praneša, kad niekas jų nebandė atversti į komunizmą. Vienam iš jų net pasisekė parsivežti į Indiją rusę žmoną.

Vyriausias rusas prie statybos yra Maskvos Geležies ir Plieno ministerijos atstovas Mikalevičius. Jis ne tik kad nebendrauja su indais, bet vengia ir savo žmonių — net valgo atskirai. Visokios kalbos sklinda Bhilai mieste apie jo kasdieninius telefono pasikalbėjimus su Maskva, kurie vyksta lygiai pusę aštuonių vakare.

Indija lenktyniauja su Kinija

Dvi didžiausios pasaulio valstybės — komunistinė Kinija ir Indija — turi tą patį tikslą — savo krašto supramoninimą. Jos pasirinko skirtingus kelius. Kinija nuėjo visų komunistų pėdomis ir pasirinko prievartą ir kraštutinę ūkio centralizaciją, diriguojamą iš Pekingo, o Indija to paties siekia demokratiniu būdu šešiolikoje savo unijos valstybių.

Kuris būdas pasirodys sėkmingesnis, nulems ir kitų Azijos valstybių kursą, kurios dar neapsisprendė nei už komunistinę, nei už vakarietišką ūkinę santvarką.

Didžiausi plieno gamintojai pasaulyje yra JAV ir Sovietų Sąjunga. Amerikiečiai gali pagaminti 130 milionų tonų plieno per metus, nors dėl depresijos dabar tegamina tik 85 milionų tonų mastu. Rusai pernai pagamino 51 milioną tonų žalio plieno.

Ekspedicija

(Atkelta iš 3 psl.)

Girdėjau labai radikališkų siūlymų

Lietuvoje besilankydamas vienas Amerikos lietuvis inteligentas, gana karštai mane įtikinėjo, kad dabartinėje labai pavojingoj vietoj lietuviai ilgus amžius neišsilaikys. Tad sakė, kad reikia susitarti su Vokietija ar Rusija ir parduoti vienai ar kitai visą Lietuvą, o už tuos pinigus pirkti tolimame kontinente didelį plotą žemės ir ten įsteigti daug didesnę ir saugesnę Lietuvą. Jis man ir dabar šį planą priminė. Jis buvo nepatenkintas mano siūlymais — planingai vienon vieton kasmet perkelti po 200 Lietuvos ūkininkų, gerai paruoštų naujoms sąlygoms ir paremtų lengvomis paskolomis.

Dabar naujas tremtinys man rašo labai panašiai. Jis rašo: "Mintis įkurdinti Lietuvą kur nors kitur, man niekuomet neišeina iš galvos". Ir jis gerokai išplečia šia kryptimi savo mintį. Tik jis rašo: "Toks įsikurdinimas pareikalautų daug pinigų, daug darbo, daug vargo ir didelio pasiaukojimo, ko tremties lietuviai neturi ir nenori. Beveik visi tremties lietuviai svajoja ne apie vargą ir pasiaukojimą, bet apie prabangą". Su šio tremtinio pastaba man tenka sutikti. Aš dar neturiu prieš jį argumentų. Gal jis visiškai teisus.

Istorijos eigoje mes turime gana daug pavyzdžių, kur vienuoliai misionieriai būdavo pirmuoju kolonizacijos akstinu. Lietuviuose taip irgi galėtų būti. Pradžiai užtektų poros pasišventusių kunigų, kurie įsteigtų mažą misiją, prie kurios netrukus pradėtų spiestis ūkiškai patvarus elementas. Daugelio nesitikėkime. Tačiau dabar Vokietijoje yra 6,700 mūsų tremtinių ir galbūt kokia maža jų dalis ir panorėtų lietuviškoje erdvėje gyventi, jeigu gautų finansinę paramą iš savo giminių ar kokių fondų. Po mažą trupučiuką gal atsirastų ir Pietų Amerikos valstybėse. Iš JAV mūsų žmonės nepajudės, nes čia jie labai gerai gyvena. Bet tarp gerai gyvenančių jau sutikau pustuzinį šeimų, kurios labai norėtų savo vaikus užauginti **tvirtais** lietuviais. Gal keletas jų ten tikrai važiuotų, nors Britų Honduras kraštas kaip Florida ir labai primityvus. Gal ateity rusai išleis dalį kalinių iš Sibiro? Tai kur juos dėtume?

Viename didmiesty vienas pažįstamas man išvedžiojo: jeigu Žaliosios Atžalos sąjūdis dabar ir nepasiektų praktiškų tikslų, tai vistiek šio likiminio klausimo iškėlimas ir dažnesnis gvildenimas labai praturtina mūsų galvojimą, iškelia mus iš kasdieninės lėkštumos. Tad verta apie jį kalbėti ir rašyti, nes iš to gali iškilti naujų, prasmingų šalutinių idėjų, kurios švystelėtų mūsų sutemose. Baigsiu šių laiškų seriją "fanabernais" lotyniškais žodžiais: **feci quod potui, faciunt meliora potentes...**

(Pabaiga)

Steubenvile, Ohio
1958 m. rugsėjo 29 d.

KARIAI PAS POPIEŽIŲ

Čia matyti Antrojo pasaulinio karo kariai pas Šv. Tėvą. Pijus XII Vatikane guodžia sužeistuosius karius. (NCP)

LIURDO PRAEITIES NUOTRUPOS

RIMVYDAS, Paryžius

Liurdas visame pasaulyje pagarsėjo prieš 100 metų. Iki to laiko tai buvo tykus, mažas miestelis, prisiglaudęs prie Masabielio uolos bei sraunaus kalnų upokšnio Pau, jau Pyrinėjų papėdėje, kokie 35 kilometrai nuo prancūzų-ispanų sienos (prie Cavarnie), kuri kaip tik yra veik išilgai Pyrinėjų kalnagūbio viršūnių.

Tai sena, net labai sena žmonių gyvenvietė. Pietinėje miesto dalyje esančio kalno Beout (į kurį galima pasikelti kabančiais ant metalinio kanalo vagonėliais ir kurio viršūnėje naktį spindi didžiulė elektrinė žvaigždė) vidury, užpakaly kelto viršutinės stoties, neseniai buvo atrasti urvai, kuriuose, kiek mokslininkų buvo nustatyta, žmogus ten gyvėnęs Diliuviaus laikais. Ten buvo rasti Mamuto, urvinės meškos bei elnio-giganto kaulai, visos virtinės smulkesnių gyvių kaulų, aiškiai naudotų žmogaus, įvairiausių titnaginių įnagių ir pagaliau paties žmogaus kaulų, laidojimo vietų. Panašių pėdsakų buvo rasta ir t. v. Saracinų urvuose, esančiose pačiame mieste bei urvuose, esančiuose viršūnėje Pic du Jer (į kurį galima pasikelti funikulieriumi ir kurio viršūnėje naktį spindi didelis kryžius).

Reiškia, palaiminto Masabielo kalno aplinkoje žmonių buvo gyventa prieš kokius trisdešimt tūkstančių metų. Atrodo, jog taip pat buvo apgyventa ir toji uola, kurioje dabar stovi Pilis-Fortas. Tai buvo žmonijos aušros laikai, apie kuriuos kalba tik archeologija.

Iš vėlesnių, jau istorinių laikų liūdininku žmogaus darbo ir kovos esanti kaip tik toji Pilis-Fortas. Kalva, ant kurios stovi toji pilis, stati uola, dominuojanti labai plačiai lygumai, ypač į šiaurę. Istoriniai duomenys sako, jog romėnų valdymo laikais mūsų eros pirmaisiais metais, toji kalva buvo pilimi ir visas Liurdo slėnis tais laikais buvo fortifikuotas. Toji pilies kalva viešpatauja visam slėniui ir kas valdė tą kalną, tas buvo ne tik artimos apylinkės, bet ir visos plačios lygumos valdovu. Toji pilis, ypač šaltojo ginklo vartojimo laikais, buvo durimis iš Pyrinėjų į Prancūziją. Daugelis jąją norėjo užvaldyti ir užtat daug apgulimų bei puolimų toji pilis, jau giliausioje senovėje, turėjo atlaikyti. Istorija kaip tik išlaikė padavimą apie josios nepasidavimą Karoliui Didžiajam.

Saracinai, kurie buvo įsibrovę į Prancūziją, kaip tik buvo 732 metais prie Poitiers Karolio, vadinamo Plaktuku, sumušti. Besitraukdami link Ispanijos, įsitvirtino Liurdo uoloje ir iš to tikro plėšikško lizdo puldami labai niokojo visą apylinkę. 778 metais tą pilį apgulė Karolis Didysis (arba Karolis I-sis), Prancūzijos karalius ir Vakarų Imperijos imperatorius (t. v. Karolingų dinastijų steigėjas).

Maurai laikėsi gerai ir negalima buvo tikėtis jų įveikti kitaip, kaip tik **vien badu. Bet, štai, vieną dieną**, kaip sako anglų kronikininkas Marfin, virš pilies bokšto pasirodė aras, laikantis naguose žuvį, kurią jis buvo pagavęs gretimajame ežere ir ją (žuvį) numetęs į pilį. Miratas, Maurų vadas, liepęs tą žuvį, dar gyvą, nunešti Karoliui, kad parodytų, jog jie maisto turi pakankamai. Karolis, tai matydamas, jau buvo sumanęs palikti tą pilį neįveiktą.

Tada buvęs su karaliumi drauge Puy en Velay vyskupas nuvykęs pas Miratą ir pasakęs jam, jog jei jis nenorįs pasiduoti garsiausiam (tų laikų) pasaulio valdovui, tai tepasiduoda Dievo Motinai, Švenčiausiai Panelei du Puy en Velay (dabar Augšt. Loiros departamentas), kur tada buvusi ypatingai garbinama Šv. P. Marijos statula.

Mauras sutiko. Jis buvo apkrikštytas vardu Lorus ir vėliau su savo palydovais, kaip maldininkas, buvo nuvykęs pasimelsti į Puy. Pilis, kuri iki to laiko buvo vadinama Mirambel, gavo vardą Lorus. Iš čia ir atsirado vietovės pavadinimas Lourdes (Liurdas). Pilies herbas, kuris yra mozaika išklotas laiptų apačioje, esmėje susideda iš trijų bokštų, kurių augštesniojo viršuje matyti aras laikantis snape upėtakį. Pilies vakarinėje pusėje esanti uolų smailuma ir dabar dar yra vadinama aro uola. Liurdo ežeras yra čia pat tuoj už miesto, šiaurvakarių pusėje. Pau augštupy ir dabar esama upėtakių.

Tarp kitų Liurdo pilies apgulų, kurių metu apylinkės slėniai vis daugiausiai nukentėdavo, buvo: 841 m. normandiečių, 1218 m. Simon de Montforto, Leičesterio grovo, žygio prieš Albigensus vado, 1373 m. d'Anjou kunigaikščio bei konnetabeio Du Guescein. Pilis buvo patekusi ir į anglų rankas. Po to 1404 m. ją buvo apgulęs Clermont'o grovas, 1407 m. — kunigaikštis Berry, 1569 m. hugenotų vadas Montgomery ir t. t. Kitaip tariant, visi svarbesni politiniai Prancūzijos istorijos įvykiai vis paliesdavo tą Liurdo pilį ir josios likimas buvęs tikrai labai "margas".

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Vyskupas pašventino koplyčią. Kurtuvėnų (Šiaulių aps.) parapijos senosiose kapinėse jau nuo seno buvo medinė koplyčia. Senieji žmonės pasakodavo, kad koplyčia buvo pastatydinta vietoje senosios bažnyčios, stovėjusios prieš porą šimtų metų. Augštai altoriuje kabojo didelis kryžius. Sako, tai esąs senosios bažnyčios palikimas. Koplyčioje šv. mišias tik labai retais atvejais laikydavo, nes parapija turi gražią, didelę bažnyčią.

Senoji koplyčia 1919 m. rudenį buvo kliudyta bermontininkų patrankos sviedinio.

Dabar, matyti, senutė koplyčia visai sumenko, kad tradicingi žemaičiai jos vietoje šiemet pastatydino naują. Pripratę prie koplyčios kapinėse, negali be jos būti.

Rugsėjo 7 d. naujoji koplyčia buvo iškilmingai pašventinta. Pašventino vyskupas, dalyvaujant 15 kunigų.

PADĖKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

Jau laikas pasiųsti Jūsų atneštus ar paštu mums prisiųstus **Kalėdinius siuntinius.** Kviečiame nors kartą atsilankyti į daugeliui iš seno žinomą lietuvišką įstaigą ir įsitikinti, jog mes tikrai turime didžiausią pasirinkimą įvairiausių medžiagų, moter. ir vyr. baltinių, skarelių, megztukų, deimantinių rėžtukų, plaukams kirpti mašinėlių, odos ir kitų labiausiai SSSR pageidaujamų prekių žemiausiomis kainomis.

Galite ir užsakyti iš katalogų angliškas medžiagas, avalynę, vaistus, akordeonus, siuvamas mašinas, maistą ir t. t. Pav.:

Pusvilnonė skirtingų spalvų medžiaga 5 siutams, 17½ jardų, $52, į Sibirą	$53.20
Rayon skirtingų spalvų medž., 6 siutams, 21 jardas $57.60, į Sibirą	$58.80
20 sv. taukų $21.30, į Sibirą	$22.50
20 sv. ryžių $13.74, į Sibirą	$14.94
30 sv. cukraus $16.00, į Sibirą	$18.10
pų ir 2 sv. ryžių $28.50, į Sibirą	$31.10
18 sv. kiaulės taukų, 10 sv. miltų, 5 sv. cukraus, 4 sv. monų kruopų ir 2 sv. ryžių $28.50, į Sibirą	$31.10

PATRIA GIFT PARCEL CO.
3741 West 26th Street, Chicago 23, Ill., USA.
Telefonas CRawford 7-2126

SKIP'S SELF SERVICE
Liquor Store
5515 SOUTH DAMEN AVENUE
ALL PHONES — WALBROOK 5-8202
OCTOBER - SPALIO 9, 10, 11 D. D.

ROPHI THREE STAR COGNAC	Fifth	$4.69
BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	$5.29
HENNESSY THREE STAR COGNAC (Full ½ gallon bottle with pourer)		$14.95
GRAIN ALCOHOL, 190 Proof V.S.P.	Fifth	$4.89
RICCADONNA IMPORTED VERMOUTH DRY OR SWEET VERMOUTH	Fifth	.98c
IMPORTED POLISH VODKA	Fifth	$6.49
IMPORTED MADEIRA VINE (Medium sweet)	Fifth	$2.69
IMPORTED LIEBFRAUMILCH (Gold Cap.) Rhine Wine	Fifth	$1.49
WURZBURGER, Imported German Beer Case of 24 — 12 oz. Bottles	Case	$7.50
MILLER, BUDWEISER, OLD STYLE, HAMMS, SCHLITZ, PABST cans	Case of 48 Case	$7.95

KAZYS ČESNAUSKAS
12116 So. 93rd Ave.
PALOS PARK, ILL.
Telef. GIbson 8-4938
● Generalinis kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų pertvarkymams ● Turime didelį patyrimą namų statyboje ● Patys atliekame cemento ir medžio darbus ● Apkainavimai nemokamai.

STATYBAI PRISTATOM .IR NAMŲ PATAISYMUI Visokių rūšių MEDŽIAGĄ
CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Pres.
3039 So. Halsted St.
3016 W. 42nd St., Chicago 32, Ill.
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val ryto iki 6 val. vakaro.
Šeštadieniais iki 3 val. popiet

NUO UŽSISENĖJUSIŲ BEI SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ IR SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti nes jų užsisenėjusios žaidos niežėjima ir skaudėjima senų atviru ir skaudžių žaidų uždėkite LEGULO Ointment Jos gydymo ypatybės palengvins jūsų skaudėjima ir galėsite ramiai miegoti nakti Vartokite ją tapgi nuo skaudžiu nudegimų. Ji tappgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarpplrščių Yra tinkama vartoti nuo žžiūstančios suskilsios odos dedirvinių odos išbėrimų ir t t taipgi tinkama varoti vaikučiams,kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų Ji yra gera gyduolė nuo 10 viršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama — po 75 centų, $1.25 ir $3.50, (paštu $3.85). Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse: Milwaukee, Wis., Gary, Ind. ir Detroit Michigan, arba rašykite ir atsiųskit Money Order

LEGULO, Department D., 3618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė
PRECIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

RINOS & VANDENS NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI
(Gutters & Downspouts)
STOGAI IR DŪMTRAUKIAI UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS
Dedame naujas plieno (copper alloy steel) rinas, kurių nereikia dažyti Taisome rinas ant senų namų, išsmalename iš vidaus ir nudažome. Senas rinas padarome kaip naujas. Plokščius ir pakilus stogus — Taisome, remontuojame arba naują dengiame. Dumtraukius be "spark stacks" išvalome ir atremontuojame arba naujus įtaisome. Atliekame visus namo dažymo darbus iš lauko. Atliekame "tuckpointing" mūro remontą. Esame pilnai apsidraudę. Darbas garantuojamas. Atdara diena ir naktį
LAwndale 1-6047 arba
ROckwell 2-8778

NARIAI LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS
Kuriose Kiekvienos Santaupos Yra Apdraustos iki $10,000.00 — ir Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui Lengvomis Sąlygomis

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 Western Ave. Chicago 36, Ill.

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 S. Paulina St., Chicago 9, Ill., YArds 7 0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 West 47th Street Chicago 32, Ill.

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 South Halsted Street Chicago 8, Ill.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill. tel. TO 3-8131-32

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 South Halsted Street Chicago 8, Ill.

Trys su puse miliono praktikuoja šį pamaldumą vien tik Amerikoje!
Jeigu jautiesi visų apleistas, niekam nereikalingas arba neturi kur dėti laiko, nemiegi, pabandyk praleisti vieną valandą su Visatos Kūrėju
"ŠVENTOJI VALANDA NAKTIES ADORACIJAI NAMUOSE"
Lietuvių kalba knygelė tau daug padės
Siųsk 25c —
Draugas, 4545 W. 63 St., Chicago 29, Ill

Biznieriams apsimoka skelbtis dienr. "Draugė"
Perskaitę dien. "Draugą", duokite jį kitiems.

LITUANUS REMTI KOMITETAS CHICAGOJE MALONIAI KVIEČIA JUS ATVYKTI Į

LITUANUS BALIŲ...

kuris įvyks 1958 m. spalių mėn. 18 dieną 8 val. vakare
WESTERN BALLROOM SALĖJE, 3504 So. Western Ave.

PROGRAMOJE: Solistė Danutė Stankaitytė ir komp. V. Jakūbėnas. Žodį tars konsulas P. Daužvardis ir bus pagerbti Lituanus mecenatai

Šokiams gros smuik. Friedrich Fischer ir jo orkestras. Dalyvavimas semi-formal. Staliukai užsakomi tel. CA 5-9539; PR 8-8534.
Biletai gaunami: "Terroje", 3333 So. Halsted st.; "Marginiuose", 2511 W. 69 st. ir "Blue Royal Store", 4359 So. Campbell st.
Pelnas skiriamas LITUANUS leidimui.

NAUJA ATEITIES KLUBO VALDYBA

Spalio 5 d. įvykusiame susirinkime naujon valdybon išrinkti inž. Mikalojus Ivanauskas (neseniai atvykęs iš Brazilijos), arch. Aloyzas Aidis, inž. Vladas Čyvas, Povilas Banionis ir Juozas Pikturna. Susirinkimą savo atsilankymu pagerbė kun. dr. J. Sakevičius, Ateitininkų Federacijos Tarybos pirm. dr. Damušis su žmona (dr. A. Damušis dalyvavo Amerikos dažų gamintojų konferencijoje ir atstovavo Wyandotte bendrovę). Susirinkimas pasisakė aktualiai siais reikalais, lituanistinės mokyklos klausimais, Balfo rinkliavos, buvusios valdybos bei narių pasyvumu. Senajai valdybai praėjusį kartą nepasisekė pravesti rinkimų; ir šį kartą Ateities klubas būtų likęs dar be valdybos, jei ne inž. Vl. Čyvo iniciatyva ir sumanumas.

Linkėtina šiai valdybai grąžinti Ateities klubo vaidmenį Clevelando lietuvių gyvenime ir norinčiuosius tik "politikuoti" palikti atokiau nuo ateitininkų veiklos.

PUIKIAI PASIRODĖ

Mūsų solistė Aldona Stempužienė, plačiai žinoma visoms lietuvių kolonijoms bei plačiajai amerikiečių visuomenei, dalyvavo Cafarelli operos pastatyme, atlikdama Nicklaus vaidmenį "Hoffmanno pasakose". "Cleveland Plain Dealer" meno kritikė Rena C. Holtkamp apie A. Stempužienę sako: "Jo žavingo go draugo Nicklaus vaidmuo buvo atliktas Aldonos Stempužienės, kontralto, su maloniu įspūdingumu ir jam atitinkančia vaidyba". "Cleveland Press" rugsėjo 29 apie Stempužienę rašo: "Aldona Stempužis, kaip Nicklaus, puikiausiai užsirekomendavo".

LANKĖSI KAN. J. KONČIUS

Grįždamas iš Chicagos, Balfo pirm. kan. dr. J. Končius buvo apsistojęs Clevelande, kur tarėsi su Balfo direktoriumi S. Laniausku, skyrių pirmininkais ir padarė viešą pranešimą apie šelpti nųjų lietuvių padėtį. Ranką tiesiančiųjų skaičius ne mažėja, bet didėja. Jų atsiranda daugiau Sibire, Lenkijoje ir Lietuvoje. Tik savo dosnia ir gailestinga širdimi galime tuos nelaiminguosius paguosti, juos su šelpti, sumažinti jų skausmus, išsaugoti jaunųjų gyvenimą, seniesiems pratęsti jų dienas ir sumažinti jų ligų skausmus.

Visą šį mėnesį Clevelande yra vykdoma Balfo rinkliava. Rinkėjai lankysis po namus. Daug lapų išdalinta, ir tikimės, kad rinkėjai pašvęs savo brangaus laiko, o geraširdžiai lietuviai jų tuščiomis neišleis. Jei pas kurius rinkėjai neatsilankytų, tie prašomi užsukti į Spaudos kioską tuoj po pamaldų, į "Dirvą" ar į Prekybos namus, kur yra palikti aukų lapai, ir ten savo auką palikti. Būkime gailestingi, parodykime savo meilę skurstančiam broliui ar sesei. Kelių dolerių auka jūs netapsite neturtingais, bet padarytoji nauda bus tikrai verta dėmesio ne tik Augščiausiojo, bet ir čia gyvenančiųjų akyse.

40 VALANDŲ ATLAIDAI

Šv. Jurgio parapijos atlaidai, kuriuos vedė marijonas kun. dr. J. Sakevičius, ir šiemet praėjo su pasisekimu. Turiningi pamokslai apie Švč. Sakramentą gausių tikinčiųjų buvo nuoširdžiai klausomi. 40 valandų atlaidų iškilmingumą ir nuotaiką truputį mažino gražiųjų mišparų nebuvimas. Mūsų vargoninin kas Pr. Ambrazas, neseniai grįžęs iš ligoninės po sunkios operacijos, sveiksta naumuose, bet bažnyčioje dalyvauti dar negalėjo.

ČIURLIONIEČIŲ NAMŲ ŠVENTINIMAS

Čiurlioniečių namai, kurie šiuo metu gražinami iš išorės ir vidaus, bus pašventinti spalio 19 d. Pašventinimo iškilmes atliks čiurlioniečių garbės narys kun. F. Gureckas.

Savo namų pašventinimo iškilmes čiurlioniečiai pradės šeštadienį banketu, į kurį pakvietimai gaunami, paskambinant CE 1-9646.

Sekmadienį, spalio 19 d., 10 val. čiurlioniečių intencija bus aukojamos šv. mišios Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. 12 val. — namų atidarymas ir pašventinimas. Nuo 2 val. iki 8 val. bus apžvalginė čiurlioniečių paroda, į kurią mūsų clevelandiečiai maloniai kviečiami.

Čiurlionio ansamblis šia savo švente atvers dar vieną naują savo gyvenimo knygos puslapį. Pasišventusio dirigento, jo padėjėjų ir energingos valdybos dėka, šis judrusis meno kolektyvas ne tik sugebėjo duoti tiek koncertų, apkeliaudamas šį kontinentą su lietuvių liaudies perlais — dainomis ir šokiais, bet ir yra pirmoji tremtinių organizacija Clevelande, sugebėjusi įsikurti savoje pastogėje, tuo pačiu dar labiau pabrėždama savo nepriklausomumą nuo kitų organizacijų. Didelė garbė ansamblio vadovams, ypač jo dirigentui muz. Alfonsui Mikulskiui ir valdybos pirm. Jaunučiui Nasvyčiui. **S. G.**

RAMOVĖNŲ ŽINIAI

Dar kartą primename, kad š. m. spalio 12 d. 11 val. (sekmadienį, tuoj po pamaldų) lietuvių svetainės apatinėje salėje šaukiamas L. V. S. Ramovės Clevelando skyriaus narių susirinkimas.

Darbotvarkėje — valdybos pranešimas, Lietuvos kariuomenės šventės rengimo klausimas ir kt. reikalai.

Maloniai prašome visus skyriaus narius atvykti į šį susirinkimą. **Valdyba**

Lietuvių Bendruomenės Clevelando II-ji apylinkė

Įsikūrus dar tik prieš kelis mėnesius Naujosios parapijos ribose, kaip naujokė, be abejo, turi daug rūpesčių naujų narių verbavimu ir bendrai savo veiklos plėtimu. Berods, pirmas šios apylinkės didesnis pasireiškimas — Lietuvių dienos surenkamas kartu su I-ja apylinke. Kiek daug lietuvių savo dienoje dalyvavo iš vienos ir iš antros apylinkės, sunku pasakyti, bet, kad tik toks bendras rengimas yra prisidėjęs prie tokio gražaus pasisekimo, niekas irgi negalėtų abejoti.

Muzikas A. Mikulskis ir jo vadovaujamas Čiurlionio ansamblis gražiai, kaip ir visada atliko Lietuvių dienos programą; prie to prisidėjo sportininkai ir jų vadovai L. Kasperavičiūtė, Alg. Bielskus ir J. Vodopalas, kurie taip įdomiai ir gražiai atliko savo programos dalį. Taip pat yra prisidėję savo darbu ir kiti būtent: A. Aidis, A. Bridžius, J. Balbotas, A. Beržinskas, Ig. Gotautis, A. Mikelionis, B. Nainys, J. Nasvytis (jis pats vienas šioje apylinkėje surinko visus programai skelbimus), F. Navickas, L. Staškūnas, V. Valys, V. Stasas, J. Žukas, O. Juškienė, L. Jucaitienė, Gelažienė, E. Mikšienė, E. Nainienė ir St. Stasienė.

Pastaruoju metu antrosios apylinkės valdyba yra įsteigusi kultūros sekciją, kurioje sutiko darbuotis šie kultūrininkai bei visuomenininkai: R. Brazaitienė, V. Jurgelis, B. Juodėnienė, Z. Kudokienė, E. Nainienė, R. Ramanauskienė ir St. Stasienė. Ši kultūros sekcija savo pirmininke išsirinko Z. Kudokienę.

Valdyba, pasitarusi su kultūros sekcija, nutarė rengti Naujųjų Metų sutikimą Naujosios parapijos salėje. Kaip jau visiems žinoma, šios parapijos klebonas kun. J. Angelaitis ir jo bendradarbis kun. dr. K. Širvaitis tiek daug darbuojasi, kad kaip greičiau būtų pastatyta graži, moderni mokykla ir puošni salė, kurių pastatams jau baigiami iškasti pamatai. Aišku, kad šia sale šiais metais dar negalėsim pasinaudoti. Todėl Naujųjų Metų sutikimas įvyks dar senoje salėje, bet ji bus taip gražiai išpuošta, kad visiems bus jauku, miela ir malonu. Mes, dalyvaudami visi kartu, pasijausime daug jaukiau, kaip betkokioj kitoj, ne lietuviškoje salėje. Todėl valdyba, visa tai turėdama mintyje, maloniai prašo visas organizacijas, esančias šios apylinkės ribose, nesirengti daryti kitur Naujųjų Metų sutikimo. **P. M.**

— LB Clevelando 2-sios apylinkės valdybos sudėtis: P. Mikšys, kun. dr. K. Širvaitis, M. Valienė, J. Sadauskas ir O. Mikelionienė.

Prašymas ir pageidavimas

Spalio 12 d. naujos parap. svetainėje M. Labdarybės draugija turės susirinkimą ir nuo šios dienos pradės ruoštis būsimam parapijos karnavalui, kuris bus pradėtas šio mėnesio 24 d. ir baigtas kito mėnesio 2 d. Tad labdarietės prašo ne tik savo nares šiame susirinkime dalyvauti ir kartu atnešti ir paaukoti karnavalui kokių dovanėlių bet ir visus parapiečius, nes jos turės šiame karnavale savo būdelę; jos yra pasiryžusios parūpinti didesnę sumą pinigų parap. reikalams. Paremkime jų gerus narus. **Senelis**

Sėkminga vakarienė

Rugsėjo 28 d. Švč. P-lės N. Pagalbos parapijos svetainėje M. sąjungos 36 kuopa buvo surengusi skaningą vakarienę, nuo kurios likęs visas pelnas bus atiduotas parapijos statybos reikalams, kurie reikalauja tokios paramos iš mūsų visų. Tiesa, ne tik sąjungietės su sa-

(Nukelta į 7 psl.)

Lithuanian dictionary

★

Angliškai lietuviškas — Lietuviškai angliškas žodynas. Parašytas H. H. Pewtress ir T. Geriko. 333 psl. Kietais viršeliais. Kaina $4.50. Gaunama "Drauge", 4545 W 63rd St., Chicago 29, Ill.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

PAS A. A. POPIEŽIŲ

Kardinolas C. Micara ir kardinolas G. P. Agagianian atvyksta pas Šv. Tėvą Pijų XII prieš jo mirtį Castel Gandolfe. Kard. Micara vaidina vadovaujančią rolę organizuojant konklavą naujojo popiežiaus išrinkimui. (UPI)

Paskubėkite įsigyti dvasinio turinio knygą, kurią parašė **J. BURKUS**

Teresė Neumanaitė

— Ar Teresės stigmos, regėjimai, nevalga ir kita yra antgamtinės kilmės ar tai natūraliniai reiškiniai?— Viską autorius skaitytojui išaiškina šioje knygoje.

Šioje knygoje rasite: Teresės ekstazinės būsenos. Kristaus kančios regėjimas, Stebuklingi faktai, Teresė mistikė, Teresės nevalgos ir nemigo santykis su Švč. Sakramentu, Teresė tarp žmonių.

Knyga 270 pusl., gausiai iliustruota. Kaina **$3.00**

Užsakymus su pinigais siųskite

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.

PASKOLOS PIRKIMUI NAMŲ — nuo 1 metų iki 20 metų, lengvais mėnesiniais atmokėjimais. Nuošimčiai nuo 4½% iki 6%.

Taupytojams mokame augštus dividendus.
Indėliai apdrausti iki $10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

CHARLES ZEKUS, Sekretorius

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais, antrad., penktad. ir šeštad. 9 v. r. iki 4:30 p. p. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Ketvirtadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

I-AS LIETUVIŲ NAKTINIS KLUBAS CICEROJ
CLUB CICERO
1247 So. Cicero Ave. TO 3-9002
PENKTADIENĮ IR ŠEŠTADIENĮ ROCK & ROLL ORKESTRAS. ATSKIRAS ŠAMPANO KAMBARYS
ZIGMAS ŠEFLERIS, sav.

PERKRAUSTYMAI - MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:
ANTANAS VILIMAS
3415 SO. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas FRontier 6-1882

Liet. krautuvė. Sav. broliai Gregoravičiai Dažai, Alyva, Stiklas, Įrankiai, peiliai, namų reikmenys, vandentiekio įrengimai ir elektriniai reikmenys.
1901 West 47th St. Tel. LA 3-4139
PEOPLES HARDWARE & PAINT CO.

EDVARDAS SAUNORIS GĖLININKAS
Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti ir puošti kapą jūsų artimųjų.
3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

ALEX BRINAS
GENERAL CONTRACTOR & CARPENTER
2715 WEST 43RD STREET, PHONE LAFAYETTE 3-9751
Visų rūšių darbai: medžio, mūro, cemento, plasterio, elektros, plumbingo ir kiti. Garažai, butų ir biznio patalpų pertaisymai. Geras darbas — nebrangios kainos!

Mes mokame Augštą Dividendą!
MIDLAND Savings and Loan Association
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 ARCHER AVENUE. Tel. LA 3-6719
AUGUST SALDUKAS, Prezidentas

JEI NORITE kad jūsų sutaupos būtų SAUGIOS IR PELNYTŲ AUKŠTĄ NUOŠIMTĮ
Laikykite jas šioje seniausioje lietuviškoje taupymo bendrovėje
DISTRICT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
3430 S. HALSTED ST CLiffside 4-0104
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000
HOURS
Mon., Tues., Fri., Sat. 9 A.M. to 4 P.M.
Thursday 9 A.M. to 8 P.M.
Wednesday Closed all day

AUKOJA ŠV. MIŠIAS

Viena retesnių nuotraukų, kurioj matyti kaip Šv. Tėvas Pijus XII kopyčioje Vatikane aukoja šv. mišias. (NCP)

VILNIAUS DIENA TORONTE

Išeivijoje gyvenančių lenkų tarpe vis dar tebesiaučia grobuoniškos tendencijos. Jų spaudos daliai nuolat ir garsiai šaukiant ir "įrodinėjant" Vilniaus lenkiškumą, aišku, lietuvių pusėje turėjo būti kas nors daroma, kad bent dalinai atsvėrus lenkiškąjį propagandinį triukšmą. Vienas dalykas, kai lenkai šūkauja savųjų tarpe, bet jau visai kitas, kai tas pat bandoma kišti ir svetimiesiems. Tuo reikalu leidžiamos knygos anglų ir kitomis kalbomis, platinami atvirukai ir brukama panaši propagandinė medžiaga. Liūdna tik tai, kad tokio pobūdžio beveik visi leidiniai yra perdėm tendencingi, nesiskaitą nei su tiesa, nei pagaliau su jokiais istoriniais faktais. Su labai mažom išimtim jie ir toliau pasauliui kala apie "lenkiškąjį Vilnių". Užtat tereikia tik sveikinti mūsų tarpe esančius vilniečius lietuvius, kurie, gana gerai susiorganizavę, patys būdami gal ir ne tiek gausūs išeivijoje, kiek vieningi ir drausmingi, jau daug darbo atliko kovodami ir įvairiais būdais bandydami atremti nešvankią lenkišką propagandą Vilniaus reikalu.

VLKS pirmininkas, K. Baronas, kviesdamas šiame dienraštyje priminti Toronto, Hamiltono, St. Catharines ir kt. vietovių tautiečiams, kad šį sekmadienį, spalio mėn. 12 d. Toronte Prisikėlimo parapijos salėje įvyks Vilniaus Dienos minėjimas, kartu norėtų atkreipti dėmesį, kad programoje dalyvaus ir paskaitą skaitys "Draugo" korespondentė Jungtinėse Tautose, S. Narkeliūnaitė. Kaip visi žinome, ji, pati būdama Vilniaus krašto lietuvaitė, yra itin gerai susipažinusi su vilnietiškais reikalais, ne tik buvusiais praeity, bet ir dabartinių dienų aktualijomis. Su dėmesiu skaitėme jos reportažus iš Suvalkų-Punsko trikampio lietuvių gyvenimo. Toronte, ji savuosius įspūdžius dar plačiau pateiks, papildydama tokiais dalykais, kurie negalimi skelbti spaudoje. Iš tiesų, tai bus reta proga susitikti su savąja tautiete, kuri taip neseniai mindė lietuviškąją žemę, vaikščiojo prie dabartinės sovietinamos Lietuvos sienos, atsivežė lietuviškos žemelės gniūžtę (šios žemės žiupsnis bus ir Toronte) ir turi tiek daug ko papasakoti. Gi pasibaigus oficialiajai daliai, viešnia atsakinės į atsilankiusiųjų pateiktus klausimus. Jie, aišku, gali būti įdomūs ne vien tik Lenkijos lietuvių reikalais, bet ir dabartinės pasaulio politikos krizės (Art. ir Tol. Rytai) problemomis. Kol. Salomėjai nuolat būnant JT ir asmeniškai pažįstant žymesnius spaudos žmones ir politikus, minėtieji klausimai yra artimi ir lengviau komentuojami.

Žinant, kad mūsų vilniečiai kiekvieną gautą centą skiria išimtinai Vilniaus reikalų propagavimui ir Vilniaus krašto lietuvių šalpai tėvynėje ir Lenkijoje bei Sibire, kiekvienas jų ruošiamas parengimas turėtų susilaukti pakankamo tautiečių dėmesio. Šį kartą jis ypač laukiamas iš torontiečių, hamiltoniečių ir kitų artimesnių lietuvių kolonijų pusės.

Al. Gimantas

AR TU IŠEINI Į PENSIJĄ?

J. SOLIŪNAS, Detroit, Mich.

Jeigu šias eilutes skaitąs žmogus, sulaukęs pensininko amžiaus, yra nutaręs prašyti socialinio draudimo pensijos, tai jis turi nelaukdamas kreiptis į artimiausią socialinio draudimo įstaigą, kuri visuomet yra pasiruošusi jam patarnauti.

Tačiau, kad ir pensininkui ir socialinio draudimo įstaigai būtų lengviau vienam kitą suprasti, bent trumpai norisi priminti keletą dalykų, kurie tikiuosi skaitytojui palengvins arba sutrumpins kelią į pensijos gavimą.

Jūsų senatvė — mūsų biznis — neretai juokauja socialinio draudimo įstaigos tarnautojai atėjusiam pensininkui, kuris jam dėkoja už parodytą nuoširdumą, pasako, kad "tamstos senatvė — mūsų biznis." Tačiau šitame, kad kiek ir linksmai skambančiam posakyje, yra daug tiesos, nes socialinio draudimo įstaigoje kiekvieno tarnautojo pareiga kiekvienam į įstaigą atsilankiusiam pensininkui visados padėti. Čia atėjusiam visos informacijos suteikiamos ir už visą patarnavimą nieko mokėti nereikia.

Taigi iškilus bet kokiai abejonei dėl įvairiausių reikalavimų visuomet kreipkis į socialinio draudimo įstaigą. Nebūtinai ten reikia eiti ar važiuoti. Smulkmenos išaiškinamos ir telefonu. Užtat nebijokime naudotis patarnavimu.

Kada kreiptis?

Labai dažnai žmonės praranda kelių mėnesių arba visiškai nustoja teisės į įvairias pensijas dėlto, kad arba pavėluotai kreipiasi, arba atideda viską rytojui. Tad kada reikia kreiptis? Išvardinsiu tik pačius pagrindinius ir dažniausiai pasitaikančius atvejus:

1. Jeigu esi vyras ir sulaukei 65 metų, arba moteris, sulaukusi 62 metus ir bent porą arba trejetą metų esi dirbęs.

2. Jeigu esi našlė ir virš 62 metų. Kreipkis nors ir nesi dirbusi nė trumpiausio laiko.

3. Jeigu esi našlys ir tave žmona prieš mirdama išlaikė. Našliai turi užpildyti įrodymą, kad jie buvo išlaikomi, laike dviejų metų po žmonos mirties, nes kitaip praranda teisę į našlio pensiją.

4. Jeigu esi našlė ar našlys ir turi mažamečių vaikų.

5. Jeigu šeimoje mirė dirbąs asmuo. Žmogus, užmokėjęs laidojimo išlaidas turi laike dviejų metų paduoti pareiškimą, kad gautų laidojimui skiriamą pašalpą (lump sum death payment).

6. Jeigu mirė tavo žmona arba vyras ir jis arba ji buvo dirbusi bent pusantrų metų paskutiniųjų trijų metų laikotarpyje.

7. Jeigu esi nustojęs sveikatos ir esi šimtaprocentiniai nedarbingas. Reikia kreiptis į socialinio draudimo įstaigą, nesvarbu kiek amžiaus beturėtum. Žinoma prieš kreipdamasis turi žinoti, kad nedarbingumo pensijoms gauti reikia būti bent 5 metus dirbus paskutiniame 10-ties metų laikotarpyje.

8. Pagaliau visados reikia pranešti įstaigai, jei gauni pensiją ir tuo pačiu metu dirbi. Dirbant pensininkams nereikia apie savo darbą pranešti tik a) jei esi tikras, kad tavo pajamos bus nedaugiau kaip 1200.00 dol. per metus, arba b) jei esi virš 72 metų amžiaus.

9. Jeigu turi bent kokių abejojimų dėl vieno ar kito reikalavimo.

Tad suglaustai maždaug atrodo taip svarbiausieji atvejai kada reikia kreiptis į socialinio draudimo įstaigą.

Kada moki taksus?

Kiekvienas šio krašto pilietis, dirbąs įmonėje, turįs savo prekybą, būdamas ūkininku, arba pelnydamas duoną kaip tarnas bei tarnaitė, turi mokėti taksus, jei nori gauti pensiją, sulaukus 62 arba 65 metų amžiaus (nedarbingumo atveju — 50).

Todėl reikia nepamiršti ir retkarčiais savuosius uždarbius patikrinti. Socialinio draudimo įstaiga noriai padės jums tai atlikti. Atsiminkime, kad šiuo metu devyni iš dešimties darbininkų Amerikoje dirba darbuose, kur socialinio draudimo mokesčius reikia mokėti.

Jei esi ūkininkas ir nori senatvėje gauti pensiją jau dabar mokėk socialinio draudimo taksus.

Jei esi tarnaitė ir dirbi namų ruošos darbus arba kam nors vaikus saugai, paklausk ar tavo šeimininkas moka socialinio draudimo taksus.

Jei turi savo biznį, patikrink ar užmokėjai pats taksus.

Visa tai darydamas, senatvės sulaukus, džiaugsiesi, nes tu turėsi nuolatinį pajamų šaltinį. Tad nepramiegok savų teisių.

Kaip tu man, taip aš tau

Nesakau, kad socialinio draudimo įstaiga atsilygina — "akis už akį, dantis už dantį". Tačiau kiekvienai įstaigai yra daug lengviau kai jos klijentai žino, ko jie nori ir kai įstaigoje lankosi žmonės, kuriems yra reikalas ten lankytis.

Tad kai eini į socialinio draudimo įstaigą visuomet neškis savo socialinio draudimo kortelę arba bent žinok numerį.

Kai eini į įstaigą ir esi niekad nedirbusi našlė, našlys, žmona, vyras arba tėvas, motina bei vaikas darbininko, ant kurio numerio galvoji gauti pensiją nepamiršk pasiimti kokį nors įrodymą savo amžiui, nepamiršk, jei reikia pasiimti vestuvinių metrikų.

Turėdamas šiuos įrodymus gali būti tikras, kad tavo prašymas bus sutvarkytas daug greičiau, nes ne tik tu padedi įstaigai, bet ir sau pačiam.

Tad "tavo senatvė — mūsų biznis".

DETROIT, MICH.

PADĖKA

Širdingai dėkojame ponams Motvidams už suteiktą kambarį mūsų sūnui, norint užsidirbti mokslui pinigų.

W. ir P. Fišeriai.

DĖMESIO

Kiekvienam
biznieriui-profesijonalui
Reikia
Gražių vizitinių kortelių
DRAUGAS
Spaudžia tokius dalykėlius
Gražiai, greitai, prieinama kaina.
Kreipkitės į DRAUGĄ
4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Skambinkite: LUdlow 5-9500

Ar tu storas, ar tu plonas,
Būki geras amerikonas!

Įsigykite knygelę egzaminams —
KAIP PASIRUOŠTI J.A.V. PILIETYBEI
Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Spaudai paruošė **Pr. Šulas.** Peržiūrėjo teisėjas **Alfonse F. Wells.** Kaina tik **60 centų.**
Pasiskubinkite įsigyti reikalingą knygelę, kuri tikrai palengvins įsigyti JAV pilietybę.
Pinigus su užsakymais siųsti:
DRAUGAS.
4545 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

Apsimoka skelbtis "DRAUGE" nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

Lietuviški pašto ženklai
Geriausias Prisiminimas iš Tėvynės
50 įvairių $1.00
100 įvairių $3.00
150 įvairių $6.00
Galima gauti ir kitų lietuviškų pašto ženklų. Pareikalavus kainoraštis nemokamai. Prašau rašyti vokiškai arba angliškai.
PROGRESSIVE STAMP STORE
CHARLES F. KEZBERS
2020 West Roscoe Street
CHICAGO 18, ILL.

500 RANKINIŲ LAIKRODĖLIŲ
ir didelis deimantinių žiedų pasirinkimas. Sutaupysite šimtus dolerių ir daugiau!

Už paprastas kainas
Benrus, Bulowa, Elgin, Longines

Kišeniniai laikrodėliai, vertės $3.95, už	$1.98
Rankiniai laikrodėliai, vertės $12.00, už	$5.95
Rankiniai laikrodėliai 17 akmenų už	$11.95
Gražiausi, vertės $39.50, už	$19.95
14 karatų aukso laikrodėliai po	$29.95
21 akmenėlio laikrodėliai, vertės $59.00, už	$29.95
25 akmenėlių laikrodėliai, vertės $99.50, už	$49.50
72 šmotų Rogers Silver set už	$29.95
72 šmotų Stainless Silver setas	$14.95

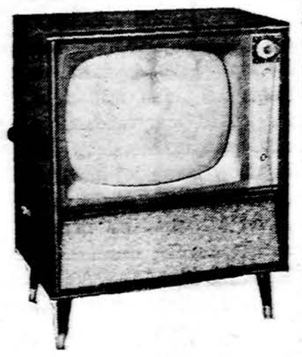

1959 metų Televizijos setai:
RCA Victor, spalvota, Philco, Zenith, Admiral ir kitų už mažiausias kainas Chicagoje. Iki $100.00 nuolaidos už jūsų seną televiziją. 1959 metų grindų (console) HI-FI fonografas, Radio A. M. ir F. M. vertės $300.00, už **$165.00**
Lengvi daliniai išmokėjimai
JOS. F. BUDRIK FURNITURE
3241 S. Halsted St.
Dėl sutaisymo TV patelefonuokite CAlumet 5-7237
Budriko nauja radio programa sekmadienį 2:15 iki 3 val. po pietų. Ketvirtadieni nuo 6 iki 6:30 val. vak. iš stoties WHFC, 1450 kil.
Budriko krautuvė atdara sekmadieniais nuo 12 val. dienos iki 5 v. po pietų. Pirmad. ir ketvirtad. iki 9:30 val. vakaro.

MISCELLANEOUS

ŠILDYMAS
A. Stančiauskas instoliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kurenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus (Air conditioners) ir atlieka visus skardos darbus.
1546 S. 49th Court, Cicero
Tel. OLympic 6-0775 nuo 8 val. ryto iki 5 val. vakaro
Telefonas nuo 5 val. vakaro OLympic 2-6752

CLASSIFIED & HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

Puiki 7 k. mūr. rez. netoli Šv. Kazimiero kapinių — tik $20,000.—. Med. 3-jų bt. namas. Pilnas rūs. — $15,500.—.

Labai geram stovy 13 butų apart. Marquette Pke. $14,000 pajamų metams.

Mūr. 2 a. namas. 1-me a. didelė taverna su virtuve. 2-me a. 5 k. butas. Puikiai einantis biz., nebrangiai.

Puikus mūr. 2 po 4 k., 2 erdvūs mieg. Centr. šild. Gar. Brigbton Pk.

Mūr. 2 a. po 6 kamb. garažas.

M. ŠIMKUS
REAL ESTATE — INSURANCE
4259 So. Maplewood Ave.
CL. 4-7450; Res. YA. 7-2046

BRIGHTON PARKE: Mūr. 3 butai ir išnuomuota kraut., 4, 4, 6 kamb. $250 pajamų, ir savininkui butas, 30 pėdų sklypas. Karštu vand. -stokeriu šild. Prie gero susisiekimo.

Mūrinis — 3 butai po 4 kamb., netoli parap. mokyk. Dujų pečium šild., sav. butas. Gražios išvaizdos namas. Tik $21,000.

Mūrinis — 6, 4, 3 kamb. ant 50 pėdų kampinio sklypo. 4 autom. garažas. Šviesių plytų namas, vitražiniai langai, čerpių stogas. Statytas pagal specialų paną, labai gražus ir nebrangus.

Medinis — 3 butai po 4 kamb. Rūsys, modern. virtuvės, geros pajamos, maži mokesčiai.

Medinis — 2 po 4 kamb. pečiais šildomas. Gražūs butai. $10,500.

Mūrinis — 2 po 4 kamb. su puikiai įrengtu rūsiu. Geriausias pasiūlymas.

GAGE BARKE: Mūrinis 4 kamb., su centr. šild., 1 autom. garažas. Dideli kambariai. Tik $15,000.

KITUR: Medinis — 6 butai po 5 kam. Dujų pečiais šildomi. Geros pajamos. Reikia skubiai parduoti.

Mūrinis bungalow. — 7 kamb. (4 mieg.), centr. šild. Kaina tik $16,000. Reikia skubiai parduoti.

Šeštadienį dirbsime visą dieną.

ŠIMAITIS REALTY,
General Insurance, Notary Public
2737. W. 43rd St., CL 4 2390

MARQUETTE PARKO CENTRE:

Gera turėti gražioje vietoje 5 kambarių medinį. Tvarkingas namas ir rūsys, gazo šildymas ir 2 auto garažas už $14,300.

Vertingas mūrinis namas, 7 kambarių butas 1-mam aukšte ir 3 kambarių butas viršuje. Viliojanti kaina.

Erdvus 2 butų mūrinis namas, gražūs 6 kambarių butai, uždari porčiai, balkonai. Šildymas alyva. Sausas rūsys. Reikia matyti.

Aukštas švarus kelių metų 2 miegamųjų mūrinis, apsaugotas rūsys. Alyva šildymas, nauja tvora. Garažas. $20,500.

Arti mokyklų ir bažnyčios 7 kambarių mūrinis namas ir geras garažas $19,900.

Toli nuo kitų namų gražus 5½ kambarių mūrinis. Karšto vandens alyva šildymas. Geras rūsys. 2 auto garažas. $16,800.

Ant kampo gelsvų plytų naujas mūras. Dideli 3 miegamieji. Ąžuolo medis, koklių (ceramic) vonia, aluminum langai, sausas rūsys, aukštas atikas, naujas garažas.

Pigiai savininkas parduos modernų, naują mūrinį. Puošnus 5 kamb. butas ir 3 ištaisyti kambariai apsaugotam rūsyje. Garažas. Žaliuoja aptvertas platus sklypas. Evergreen Parke.

Dviejų aukštų mūriniai: Du butai Brighton Parke $16,200. Du butai McKinley Parke $15,700.

Biznis ir du butai arti Marquette Parko $15,500.

K. VALDIS REAL ESTATE
2655 W. 69th St
RE 7-7200 arba RE 7-8534

Savininkas parduoda 6 kamb. "octagon" mūrinį bungalow. Alyva apšild. Plieno konstrukcija. 2 autom. garažas. $17,500. Arti 63rd ir Kilpatrick. **POrtsmouth 7-8091.**

Brighton Parke kampinis mūro namas — 2 butai po 5 kamb. ir 3 kamb. butas rūsy. Gazu apšild. Rūsys. 2 autom. garažas. Savininkas. **LAfayette 3-6181.**

6 kamb. mūrinis bungalow. Gazu apšild. Plytelių virtuvė ir vonia. Gage Parko apylinkėje. Skambinti REpublic 7-1439, po 6 v. v.

PARDUOSIME ARBA IŠNUOMOSIME 5 KAMB. NAMĄ.
6120 S. KEATING AVE.
POrtsmouth 7- 7544

Geltonų plytų mūrinis 6 butų namas, 4500 į vakarus. $32,500. Visur modern. plumbingas, autom. alyva apšild. $6,000 pajamų. Puikiame stovy. Tel. **AUstin 7-0634.**

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

NAMŲ SAVININKAI!
TARPININKAUJAME
BUTŲ IŠNUOMAVIMUI.
PATARNAVIMAS VELTUI.
TURIME LAUKIANČIŲJŲ SĄRAŠĄ.
BELL-VARPAS Real Estate
5916 So. Western PRospect 8-2235

CICEROJE išnuomuojamas erdvus 6 kambarių butas (trys miegamieji). Apšildomas gazu. Teirautis vietoje, **1340 So. 49th Ave.**

Išnuom. 4 kamb. butas ir 2-jų kamb. (apstatytas) butas. Kreiptis į J. Povilaitį, 1-me augšte iš kiemo. **4358 S. Western Ave.**

Išnuom. 3 k. butas su baldais arba be baldų. 3310 S. Union Ave. Tel. YArds 7-6507.

PARDAVIMUI

ŠIŲ METŲ DŽIOVINTI GRYBAI
$4.00 svaras
2243 S. Kenilworth Ave.
BERWYN, ILL.

Paskolos, perkant namus, darcmos mėnesiniais išmokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

REAL ESTATE

ŠTAI PASIRINKIMAS!
4½ AKRO DERLINGOS ŽEMĖS
Med. 10 kamb. namas. 5 kamb. išnuomoti už $75. 2 karų gem. blokų garažas. $19,000. B. Liskus.
PAJAMŲ MŪR. BUNGALOW
Roseiando liet. kolonijoj arti liet. bažnyčios 7 did. kamb. mūr. bungalow. Gazo karšto vand. šildymas. Rūsyj puikus pusinių lentų sienomis poilsio kambarys. Toiletas, dušas. Be to, 2 kamb. atskoj. Pajamų $75 į mėn. ir 5 kamb. savininkui. Dvigubas garažas. $18,800. A. Rėklaitis.
UŽ MIESTO
Ir tik 25 min. kelio iki Marquette Pk. 5 metų gražus namas. Garažas. 1 akras sodelio. Grazus rusys. Autom. šildymas. $17,000. A. Sirutis.
2X6 MŪR. NAMAS
37 pėdų sklypas. Marquette Pk. viduryje. Rūsyje didelis kambarys išnuomavimui. A. Katilius.
TIK $9,000
Medinis 4 kamb. namas. Sklypas 100x300 pėdų, su vaismaiais medžiais. B. Liskus.
STILINGAS, GRAŽUS — 2X4
Arti Marquette Pk. Gazo šildymas kiekvienam butui atskirai, su air condit. vasaros metui. Dvidubas mūro garažas. $130 pajamų į mėn. ir savininkui butas. A. Rėklaitis.
12 METŲ MŪR. — NEBRANGUS
5 kamb., Marquette Pk. Gazo šildymas. 2 auto garažas. 40 pėdų sklypas. A. Sirutis.
BUNGALOW MARQUETTE PK.
5 metų 5 kambarių, šildymas alyva. Potvynio apsauga. 1½ karo garažas. $21,000. A. Katilius.
7 KAMB. SAVININKUI
Ir 2 butai išnuomoti už $150. Namas mūrinis. $21,000. B. Liskus.
GEROJ BIZNIO VIETOJ
Liquor store — taverna. $150,000 apyvartos per metus. $27,000. A. Rėklaitis.
104X170 PĖDŲ SKLYPAS
Ant kalnelio Oak Meadow, 33 mylios iki Gage Pk. Tik 1 mylia iki geležinkelio stotelės. Apylinkėje vyksta labai gyva statyba. Netoli Turnpike. Tik $3,300. A. Sirutis.
6 METŲ MOTELIS
Prie didelio kelio, netoli Chicagos. Pajamų virš $16,000 į metus. Kaina $75,000. A. Katilius.
2x5 ir 4x1
Ypatingai geram stovyj 2 aukštų 6 apartmentų mūras. $55,000. A. Rėklaitis.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Tel.: WAlbrook 5-6015

Arti 47th & Archer Ave. Parduodamas namas ir medžio apdirbimo fabrikas. 2 butai po 6 kamb. ir 1 butas 3 kamb. Didžiulis 100 pėdų sklypas. Butai apšildomi aliejumi (steam heat). Namą ir dirbtuvę galite nupirkti už mažiau, kai $30,000.00.

BRIDGEPORTE, arti 36 ir Union, išnuomojamas arba parduodamas kampinis namas. Žemai yra saliūnas (taverna) ir prie jo 5 kamb. butas, Viršuje 3 kamb. butas. Rūsys ir garažas. Geras vietinis biznis. Gera proga įeiti į biznį.

Bungalow 5 kambarių (2 miegamieji). 1 blokas iki parapijinės mokyklos. Arti 61st ir Springfield Ave. Įmokėti tiktai $2,500.00. Tikrai puikus pirkinys.

Turime ir kitų namų pardavimui, taip pat ir prekybinių namų.

Jei norite parduoti savo namą, mes jums mielai patarnausime: turime klijentų, norinčių pirkti. Prašome kreiptis į mūsų raštinę —

SHUKIS REALTY
6433 So. Pulaski St.
Telef. LUdlow 5-5900

Norintieji parduoti ar pirkti nekilnojamą turtą — kreipkitės į aktyvią ir rezultatus duodančią įstaigą.
Pasiteiravę mūsų namų sąraše įsitikinsite gerais pirkiniais.

BELL-VARPAS
Real Estate — Insurance
Notary Public
5916 SO. WESTERN AVE.
Tel. — PRospect 8-2233

KAS JIEŠKO GERŲ NAMŲ
ar nori greit parduoti prašome pranešti telefonu arba atvykti pas K. Volodkevičių
K. VALDIS REAL ESTATE
2655 W. 69th St.
RE 7-7200 arba RE 7-8534

SAVININKAS PARDUODA PAJAMŲ NUOSAVYBĘ.
Apylinkėje 72nd ir Stony Island. 2 mūriniai namai ant 1 sklypo, priekyje 5 kamb. Georgian namas, užpakaly 4 kamb. namukas. Pilni rūsiai abiejuose namuose. Karštu vand. apšild., daug priedų. Arti katal. ir valdiškų mokyklų. Pamatę įvertinsite. Įkainuotas pardavimui. Skambinkite **HYde Park 3-1973.**

PROGOS — OPPORTUNITIES

Parduodama UŽKANDINĖ - SODA FOUNTAIN. Yra gyvenimui patalpa. **GRovehill 6-9206.**

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

REAL ESTATE

BRIGHTON — MARQUETTE PARK
Mūr. 2x6 c. šild. $200 paj. m. $15,900
Mūr. 2x5, 1x4 c. š. 2 lot., gar. 24,450
Mūr. 2 bt. ir krt., rūs. gar. $13,900
Greitas pardavim. ir pelningi pirkimai
BUDRECKAS
4081 ARCHER AVE., LA. 3-3384

Marq. P. mūr. 2x6, 3 m., gar. $28,500
Mūr. 1 a. 4 k., II—3 k., gar. $23,500
Kitur: 2x4, 2x3, 1—5 k., su rūsiu. 2 aut. gar., paj. $480 į mėn... $42,000
Mūr. 3x6 k., gaz., alyv. šild. $22,500
Mes turime ir daugiau nuosavybių.
S.A. AGLINSKAS Real Estate
2439 W. 69 St. HE 4-8292

Marquette Parke parduodamas sklypas. Galėtume pastatyti ir namą pagal Jūsų pageidavimą.
PRescott 9-1775

CICERO. MŪRINIS 4 butų namas. Bargenas. Apylinkėje 22nd ir 59th St. 3 po 4 kamb. ir 1—2 kamb. Karštu vand.-alyva apšild. Pajamų $400 į mėn. $35,500; įmokėti $12.000. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. BIshop 2-2162.

HELP WANTED — MOTERYS

Reikalinga moteris prie mokyklinio amžiaus berniuko. Pilnas išlaikymas, namų ruošos darbo nėra. Skambinti po 5:30 v. v.
FRontier 6-0698

Immediate opening for
KEY PUNCH OPERATOR
In modern air-conditioned office located in **West Central Evanston.** Many employee benefits including health and life insurance. — Excellent transportation.
Mr. Jerry
BRoadway 3-2500

WANTED: MALE OR FEMALE

Office Manager with Hospital Office experience. Knowledge of Lithuanian and Polish languages helpful. Good salary; pleasant working conditions; hospital benefits; opportunity for advancement excellent.
CENTRAL COMMUNITY HOSPITAL
5701 S. Wood St.
Call — REpublic 7-4600 (Before noon). Ask for **Dr. A. Macinnas.**

BUILDING & REMODELING

Nauji namai, garažai, įvairūs pataisymo, pertvarkymo (remodeling) darbai
VAGYS PETRAUSKAS
BUILDING CONTRACTOR
6936 So. Maplewood Av., Chicago
Tel. HE 4-7482 arba CL 4-7450

ANTANAS LUKAS IR SŪNUS
2717-19 West 71st Street
BUILDING CONTRACTORS
Stato naujus namus, atremontuoja senus. Kreipkitės:
Telef. — HEmlock 4-5881

VIKTORAS ŠIMAITIS
GENERAL CONTRACTOR
Stato rezidencinius ir komercinius namus, pasiūlo sklypus, rekomenduoja planus, išrūpina statybos kreditus. Skamb.
PRospect 6-3747
2737 West 43rd Street

STANKUS
CONSTRUCTION CO.
Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinių projektų. Ofiso ir namų telefonas
PRospect 8-2013
7403 SO. WESTERN AVE.
Chicago 36, Ill.

AR PASIUNTEI "DRAUGUI" NAUJO SKAITYTOJO ADRESĄ?

Pirkite ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu
TALMAN REALTY SALES
INSURANCE — MANAGEMENT
2625 W. 71st Street, Chicago 29, Ill., REpublic 7-9400
Perkant ar parduodant nuosavybes per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

Sporto kronika

(Atkelta is 2 pusl.)

tė yra pakviestos į Sov. Sąjungos moterų rankinio rinktinę.

— Tarptautinės stalo teniso federacijos paskelbtame stipriau siųjų Europos stalo tenisininkų pirmųjų dešimties sąraše yra ir trys lietuviai sportininkai — N. Ramanauskaitė, A. Saunoris ir R. Paškevičius.

— "Tiesos" dienraščio futbolo taurę laimėjo Vilniaus Spartakas, baigmėje po pratęsimo įveikęs Kretingos Melioratorių 5:3. Pas laimėtojus žaidė Pajaujis, Janonis, Rožkovas, Stelčinskis, Čiegis, Vitauskas, Dambrauskas, Laukaitis, Ganusauskas, Ciburevskis ir Tondis.

— Valst. politinės ir mokslinės literatūros leidykla išleido "Krepšinis ir tinklinis" knygelę, kuri turi 100 psl. ir joje telpa šių sporto šakų varžybų taisyklės. Taip pat iš spaudos išėjo šios leidyklos knygelė — K. Labanausko "Sportininko higiena". Ji turi 70 psl. ir yra iliustruota.

— "Literatūros ir Meno" savaitraščio (Nr. 33), skyrelyje "Sportinėmis temomis" kviečiama daugiau susidomėti turistiniais žygiais. Čia rašoma: "Kūno kultūros ir sporto komitetai iš viso nepripažįsta turizmo sporto šaka. Profsąjungos, organizuodamos ekskursijas ir turistines keliones po užsienio šalis, užmiršta, kad ir mūsų respublikoje yra kuo pasidžiaugti ir pasigrožėti. Permažai turizmu domisi ir mūsų kūrybinės organizacijos. Rašytojai, dailininkai ir kompozitoriai, atlikę vos vienos kitos dienos turistinį žygį, galėtų rasti puikios medžiagos savo kūriniams..." (eš.)

Redakcijos prierašas. Iš skaitytojų gaudami laiškų, kuriuose yra prašoma talpinti daugiau medžiagos apie sportinį gyvenimą tėvynėje, stengiamės, pagal galimybę, tokius prašymus patenkinti. Tačiau sporto skyriaus rėmai yra riboti, ir nevisada yra įmanoma peržengti jam nustatytą ribą. Retkarčiais šią medžiagą talpiname ir talpinsime bendruose laikraščio puslapiuose, nes tai padeda mums pateikti naujesnes žinias. Šios sporto žinios yra imamos iš įvairių dienraščių, savaitraščių bei žurnalų, leidžiamų Lietuvoje, kuriais mes turime retą progą naudotis.

SPORTAS EUROPOJE

— Kopenhagoje įvykusiose tarpvalstybinėse futbolo rungtynėse Vakarų Vokietija sužaidė su Danija 1:1. Pirmas kėlinys baigtas 1:0 svečių naudai.

— Čekoslovakija, paskutinėse rungtynėse įveikusi Šveicariją 2:1, įkopė į I vietą dr. Gero taurės varžybose. Dabar ji turi 13 taškų iš 8 rungtynių; po jos eina Vengrija, Austrija, Jugoslavija, Italija, Šveicarija.

— Rytų Vokietijos ir Rumunijos susitikimas, įvykęs Leipzige, baigtas šeimininkų laimėjimu 3:2. Rungtynes stebėjo 65,000 žiūrovų.

— Paryžiaus Racing Club pirmauja Prancūzijos I divizijos pirmenybėse. Jis iš 7 rungtynių turi surinkęs 11 taškų. Po 10 taškų turi Reims, Monaco, Nice ir Strassbourg. (eš.)

● Sov. Sąjungos moksleivių varžybose Lietuvos komanda lengv. atletikoje iškovojo II vietą. Čia gražiai pasirodė šešiolikmetė Aldona Maskoliūnaitė, kuri laimėjo 80 m. barjerinį bėgimą ir buvo antrąja šuolyje į tolį. Tokiu savo pasiekimu ji tapo kandidate į Sov. Sąjungos olimpinę komandą. Lietuviai moksleiviai čia laimėjo šuolio į vandenį varžybas, gerokai pralenkę latvius ir estus.

● Profsąjungų sporto varžybose Lietuvos krepšininkai pateko į baigminį ketvirtuką. Čia be jų dar yra Maskva, Kazachstanas ir Ukraina.

● Dešimtkovininkas J. Kekys yra pakviestas į Sov. Sąjungos Dinamo draugijos rinktinę. (eš.)

Popiežiaus Pijaus XII nuotraukos nuo vaikystės ligi Šv. Sosto. Viršuje kai popiežius buvo tik 9 metų berniukas, apačioj kai 1912 m. dar buvo jaunas prelatas, trečioje nuotraukoje matyti kai buvo kardinolas Eugenio Pacceli ir ketvirtoje nuotraukoje matomas kaip visos Bažnyčios galva. (NCP)

Tips on Traffic Safety

By CHARLES F. CARPENTIER
Secretary of State

Some motorists while approaching a "Stop" signal and while waiting for the light to turn not only violate the law, but they also are committing a discourteous act. These are the motorists who do not signal, either by hand or by use of a mechanical device, for a left hand turn until just immediately before the turn is made.

The law states (65 (b) Uniform Act Regulating Traffic) that a signal of intention to turn right or left shall be given during not less than the last 100 feet traveled by the vehicle before turning.

Thus, those motorists who do not signal for a left hand turn until the "Stop" signal changes are in clear violation of the law.

But another factor to be considered is the factor of courtesy. If the driver of the vehicle behind that which is to make the turn were to know beforehand of that intention, then he would have been able to bring his vehicle to a halt far enough behind the turning vehicle so that his vehicle would be in a better position to maneuver. The maneuver would be, of course, going to the right of the vehicle waiting for traffic headed in the opposite direction to pass so that a left turn could be safely completed. In this manner the normal progress of the following vehicle would not be impeded.

A copy of the completely new "Rules of the Road" booklet will be sent to you free upon request. Write to CHARLES F. CARPENTIER, Secretary of State, Springfield, Illinois.

Cleveland, Ohio

(Atkelta iš 5 psl.)

vo pirmininke O. Mikelioniene sunkiai darbavosi, kad vakariene visi būtų patenkinti, bet taip pat mūsų bankininkai ir profesionalai; ypatingai pažymėtinas dr. V. Ramanauskas, kuris pasireiškė su gaugesne au ka šiai vakarienei. Architektas St. Kudokas, kuris irgi šios vakarienės metu laimėjo $15.00, grąžino sąjungietėms, kurios visiems reiškia nuoširdų lietuvišką ačiū.

Negalima praleisti neprisiminus, kad vakarienė buvo gausinga svečiais ir malone programėle, kurią teikėsi papildyti kun. dr. K. Širvaitis, p. Mikšys, LB antros apylinkės pirm., dr. V. Ramanauskas, dr. Juodėnas ir S. Laniauskas, Balfo 55 sk. pirm., kaip kalbėtojai, o dalį muzikinės programos atliko solistas V. Jurgelis, kuriam akompanavo varg. R. Brazaitienė. Mūsų dainininkas, kaip paprastai, ir šį kartą visas liaudies dainas atliko labai gražiai. Būtų gražu ir garbinga, kad ir daugiau su tokiais pralavintais balsais jaunesnio amžiaus, prisirašytų prie šios parap. choro; tai žmonių širdis pakeltų augštyn.

Pagerbė ir paminėjo

Spalio 4 d. Liet. salės direktoriai suruošė Liet. salės 45 metų sukakties minėjimą ir tuo pačiu kartu pagerbė ne tik šios salės pirmuosius direktorius, bet ir visus akcininkus, kurių buvo prisirinkę apypilnė nuosava svetainė. Sukaktuvės buvo paminėtos ne tik su užkandžiais ir gėrimais, bet ir su gražia menine programa, kurią atliko solistas Kazėno oktetas, trys jauni akordeonistai ir svečias iš New Yorko — humoristas V. Žukauskas.

Meninę programą pradėjo J. Gražulis, Liet. salės direktorių pirm., jautria kalbele ir kartu pristatė visos programos vedėją p. Dučmaną, kuris, užėmęs savo pareigas, pasveikino visus susirinkusius akcininkus, apibėgo trumpu prisiminimu 45 m. svetainės gyvavimo istoriją ir pristatinėjo programos dalyvius. Pirmutinis dalyvis buvo komikas V. Žukauskas, kuris savo juokingais anekdotais pirmiausiai tiek prijuokino publiką, kad ji kiekvieną kartą jam pasirodant scenoje, sukeldavo gausias ovacijas. Tai tikras ir gyvas Amerikos Skeltonas.

Kaip jau minėta, muzikinės programos dalį atliko solisto Kazėno oktetas, kuris savo gražiu liet. liaudies dainų atlikimu tiesiog visus žavėte sužavėjo. Akomponavo p-lė Pankauskaitė. Senoji karta jau seniai laukė tokios programos, kokią ji išgirdo ir pamatė šiame vakare.

P. Dučmanas gražiai papuošė sceną, kuri dar daugiau pagražino viso vakaro programą.

Senelis.

Chicagoje

Pas Don Varno posto veteranus

— **Spalio mėn. 25 d.**, postas rengia metinį šokių vakarą, kuris įvyks Lietuvių auditorijoje. Čia šokiams gros "Lee's Dynatones" orkestras. Šios pramogos proga bus išleista programa leidinėlis, kuriems yra priimami skelbimai: už puslapį —20 dol., pusę puslapio — 10, ketvirtadalį — 5 dol. Šiuo reikalu kreiptis į Bernard Kvietkų, tel. WA 5-2756, Adam Anderson arba George Joniką.

— **Posto narys** Albertas Kerelis susituokė su I. Ausiukaityte.

— **Posto narys Stanley Balzėkas** praleido atostogas Europoje. E. Š.

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV. RADIJAI, HI-FI, VĖSINTUVAI
Pardavimas-taisymas. Sek. uždaryta

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2448 WEST 63RD STREET
Telef. PR 8-0833 ir PR 8-0834

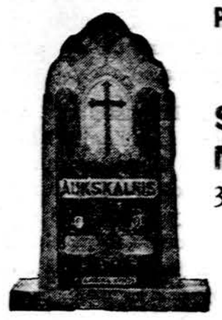

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON,
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Tel. — GEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Petkus
TĖVAS ir SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6812 S. WESTERN AVE. Tel. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, TOwnhall 3-2108-09
KOPLYČIOS VISUOSE MIESTO DALYSE

ŠEŠERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS

A. A.
PETRONELĖ GLAVECKIENĖ
(po pirmu vyru Kudirkienė, pagal tėvus Nadabinskaitė)
GYVENUS 7138 SO. TALMAN AVE.

Mirė 1952 m. spalio 11 d., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, kilo iš Marijampolės apskr., Liudvinavo parapijos, Vaitiškių kaimo. Amerikoje išgyveno 41 metus. Paliko liūdinčius vyrą Baltramiejų, 6 sesers vaikus: Juozapą, Petrą, Vincą, Antaną, Joną, Oną Gelbudus ir jų šeimas; Juozapą ir Joną Juškauskus ir jų šeimas Argentinoje; pusseserės vyrą Juozapą Šalčių, jo dukterį Kazimierietę seserį M. Dorothea; jo sūnų Stanislovą ir jo šeimą, Clearwater, Fla.; brolienę Marijoną Makarą. Lietuvoje liko sesers duktė Marijona Galvičienė ir šeima ir daug kitų giminių.

Atminčiai šešerių metų mirties a. a. **Petronelės Glaveckienės** liūdinti šeima užprašė gedulo Mišias su egzekvijomis, kurios bus atnašautos šeštad., spalio 11 d., 1958 m. 8 val. ryto Gimimo Švenčiausios Panelės Marijos parapijos bažnyčioje. Visi giminės, draugai ir pažįstami esate kviečiami atsilankyti į gedulo pamaldas ir kartu su liūdinčia šeima pasimelsti už a. a. Petronelės Glaveckienės sielą.

Liūdi: **Vyras, sesers vaikai ir kiti giminės**

Minime vienų metų liūdną sukaktį nuo mirties mūsų brangaus vyro ir tėvo

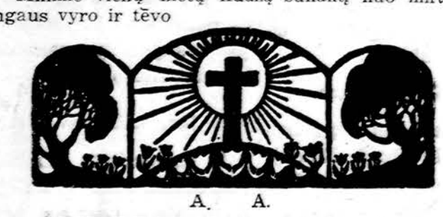

A. A.
ANDRIAUS LAUKAIČIO,

mirusio 1957 m. spalio 13 d. Baltimorėje. Už jo vėlę gedulingos šv. Mišios bus atnašaujamos sekmadienį, spalio m. 12 d. 9 val. ryto Tėvų Jėzuitų bažnyčioje, Paulina ir 56 gatvės kampas.

Prietelius ir pažįstamus maloniai prašome dalyvauti maldose.

Žmona Ona, sūnūs: Jonas, Andrius, Kazys ir Vacius su šeimomis

TROOST-PACHANKIS MONUMENTS
JOHN W. PACHANKIS (PATCH), Vice-President
C. VITKAUSKAS-VITKUS, District Manager
6819 S. Western Ave., GRovehill 6 3745

J. Pachankis C. Vitkauskas

GRAŽIAUSIŲ PAMINKLŲ PASIRINKIMĄ RASITE PAS MUS!
Atdara kasdien ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 5 valandos po pietų.

A. A.
LILLIAN BALSWICK
(Lanser)

Gyveno 5924 S. Whipple St.

Mirė spalio 8 d., 1958, 6:36 val. vak., sulaukus senatvės.

Gimė Chicago, Ill.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Cpt. William A., C.P.D., sūnus George, 2 seserys: Barbara Arnold, Mary A. Lanser ir kiti giminės.

Priklausė Little Flower Circle.

Kūnas pašarvotas H. P. Sullivan koplyčioje, 2701 West 63rd Street.

Laidotuvės įvyks šešt., spalio 11 d., iš koplyčios 11:30 v. ryto bus atlydėta į St. Ritos parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Juozapo kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras ir sūnus.

Laidot. direkt. H. P. Sullivan. Tel. PRospect 6-8300.

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. BIshop 7-7075

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lithuanica Ave.
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visus artimuosius miestus.
Tel. CLiffside 4-6376

RADIO PROGRAMA

Lietuviška Radio Programa iš stoties WLYN, 1360 kil. sekmadieniais 2:30 - 3:00 val. popiet. Programoje: Pasaulinių žinių santraukos ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasakos.

Biznio reikalais kreiptis į **Stepona Minkų**, Baltic Florist, Gėlių ir Dovanų Krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. So 8-0489. Ten pat gaunama dienraštis "Draugas".

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukti mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnausime.

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE Lafayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18TH STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50TH AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46TH STREET Tel. YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23RD PLACE Tel. VIrginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50TH AVE. OLympic 2-5245 ir TOwnhall 3-9687

Mūsų tarpe

× **Pasikeitimai Chicagos Marijonų vienuolyne ir "Drauge".** Kun. P. Činikas, MIC, skiriamas į Milwaukee pagilinti spaustuvės darbų; kartu bus "The Marian" moderatorius ir pagelbės parapijos darbuose.

Kun. A. Spurgis, MIC, skiriamas pirmuoju Chicagos namo tarėju ir Marijonų spaudos administratorium.

Kun. P. Garšva, MIC, skiriamas antruoju tarėju, "Draugo" moderatorium ir Liet. Knygos klubo vedėju.

Kun. V. Bagdanavičius, MIC, skiriamas Draugo redaktorium.

Kun. J. Sakevičius, MIC, skiriamas K. K. Laivo redaktorium.

Kun. A. Ignotas, MIC, skiriamas Romon specialiems Kongregacijos darbams.

Kun. J. Budzeika, MIC, skiriamas Romon pagilinti studijoms.

× **Šv. Rožančiaus draugija minėjo 40 metų sukaktį.** Sekmadienį, spalio mėn. 5 d., Gary, Ind., lietuvių parapijoje veikianti moterų Šv. Rožančiaus draugija minėjo savo veiklos 40 metų sukaktį.

8 v. ryte par. klebonas kun. J. Daniels atlaikė šv. mišias už draugijos steigėją kun. Rusį ir kitus jau mirusius šios par. klebonus — kun. Daniūną ir kun. Martį.

Vakare 6 val. parapijos salėje buvo banketas. Prie garbės stalo pakviestos ir pagerbtos buvo šios draugijos dar gyvos likusios steigėjos: Nugrienė, Navickienė, Radinskienė, Skrabulienė, Atkočienė, Neverdauskienė ir kit.

Bankete kalbėjo ir draugiją sveikino: kleb. kun. J. Daniels, kun. I. Urbonas, kun. P. Celiešius, J. Kaminski, John Pruzin, J. Auškalnis ir kit. Banketą gražiai pravedė, atpasakodamas draugijos istoriją ir nares pagerbdama — dabartinė dr-jos pirm. S. Kuizinienė. Prie banketo uoliai darbavosi Sophie Kaminskienė, B. Yuraitienė, M. Golubickienė, p. Yarienė ir kt.

Banketas praėjo gražioje nuotaikoje, narėms prisimenant praeitį, darbus parapijai ir... savo jaunystės dieneles... (K.)

× **Lietuvių Fronto Bičiulių Chicagos apygardos valdyba,** kurią sudaro pirm. L. Prapuolenis, vicepirm. organizaciniams reikalams Ig. Kazlauskas, vicepirm. kultūriniams reikalams inž. St. Kungys, ižd. inž. Alf. Pargauskas ir sekretorė Ev. Lauciūtė, bendru apsilankymu prisistatė Lietuvos konsului Chicagoje dr. P. Daužvardžiui, kaip nepriklausomos Lietuvos atstovui, ir pažadėjo lietuviškuose darbuose visą reikalingą paramą. Konsulas dr. P. Daužvardis šiltais žodžiais įvertino LFB Chicagos apygardos valdybos apsilankymą. Porą valandų maloniai pasikalbėta.

× **Chicagos lietuviai respublikonai** turėjo susirinkimą ir tarėsi, kaip gyviau dalyvauti ateinančiuose rinkimuose. Vadovaujančio komiteto pirmininku parinktas dr. S. Biežis, sekretoriumi inž. Eug. Bartkus ir iždininku adv. Antanas Lapinskas.

× **Pranešame Dr. Bajerčiui,** kad namas, kuriame jis gyveno 21st ir Union Ave artimoje ateityje bus miesto nugriautas. Likusius daiktus galima atsiimti kreipiantis į 3236 S. Halsted St. Neatsiėmus už juos nesame atsakingi. — Namo savininkas. (Sk.)

× **Apie katalikų persekiojimą.** Chicagos katalikų savaitraštis The New World patalpino NC agentūros žinią iš Romos, pavadintą "Red Persecutions in Lithuania", kurioje yra rašoma apie katalikų persekiojimą okupuotoj Lietuvoj.

Čia yra pažymėta, jog kunigams yra uždrausta vaikus mokyti katekizmo bažnyčioje ir už jos ribų. Taip pat sakoma, kad valdžia yra suvaržiusi ir kitą religinę veiklą, apkraujant bažnyčias mokesčiais. Be to, krašto spauda, radijas ir filmai čia varo didelę ateistinę propagandą.

Toliau laikraštis mini vyskupą Teofilį Matulionį iš Kaišiadorių, kuris 10 metų praleido Sibiro koncentracijos stovykloje Rašoma, jog vyskupas 1946 m. buvo deportuotas į Sibirą ir tik 1956 m. jam leista grįžti, esant sunkioje sveikatos padėtyje. Šiuo metu jam nėra duota jokių teisių ir vyskupas gyvena namų arešte mažame kaime Vilkaviškio diecezijoje. (E. Š.)

× **Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų** 3 skyrius turėjo rinkliavą spalio 5 d. prie Šv. Kryžiaus bažnyčios durų. Aukas rinko: Petronėlė Turskienė — $42.36, Anastazija Snarskienė — $31.00, Beneta Cicėnienė — $15.66, Helen Gedvilienė — $12.09, Zuzana Balsienė—$4.82.

Rėmėjų 3 skyrius yra labai dėkingas gerb. klebonui kunigui A. Linkui už leidimą turėti rinkliavą ir rinkėjams už pasidarbavimą aukų rinkime. Visos aukos bus įteiktos seselėms seimo metu, kuris įvyks sekmadienį, spalio 12 d. Šv. Jurgio parapijos svetainėje, 2 val. popiet Bridgeporte.

× **Cicero Augšt. Lit. Mokyklos Tėvų komitetas** su mokyklos bičiuliais dr. Bačinskiene, J. Arštikiu, J. Remiu, J. Šulaičiu ir p. Stangenbergiene lapkričio mėn. 9 d. Šv. Antano parapijos salėje rengia vakarą su gražia menine programa. Šioje programoje Fausto Strolios vadovaujamas vyrų oktetas ir Br. Shoto tautinių šokių būrelis atliks meninę programą. Bus ir daugiau įdomybių.

● **Kun. Stasys Škutans, MIC,** vyriausias Marijonų kongregacijos vadas, atlikęs JAV kanoniską vizitaciją abiejų provincijų namuose, spalio 8 d. išvyko lėktuvu į Argentiną aplankyti ten esančius marijonų namus. Iš Argentinos numato per Fatimą grįžti į Romą.

× **Šiandien**, spalio mėn. 10 d., VII-tos gatvės teatre, 800 So Wabash Ave., įvyks Kinijos nepriklausomybės minėjimas, į kurį yra kviečiami visi antikomunistiniai nusistačiusieji žmonės. Čia kalbės Kinijos ken. konsulas Ta-Tsing-Ling, dr. Slobodan Droskovič, dr. Petras Daužvardis ir kiti. Bus ir meninė dalis, kurioje dalyvaus ir lietuviai. Pradžia — 8 v. v.

× **Visi į at-kų rudeninį išvažiavimą.** Jaunimui bus proga pamatyti, kaip Lietuvoj piemeneliai ganydami bandą kepdavo bulves ir paragauti šio skanumyno atsilankius šį sekmadienį į moksleivių ateitininkų ruošiamą išvažiavimą tėvų marijonų ūkyje. (Sk.)

× **Dovanų neduoda** niekas dykai bet 3 kostiumams geros medžiagos iš Anglijos už $50 ir kūčioms cukraus 20 sv. už $11 galima nusiųsti į anapus per lietuvių kontorą Marquette Parke, **Levuo,** 2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill., WA 5-8715. Taip pat ten siunčiami visoki siuntiniai: akordeonai, dviračiai, mašinos, pinigai ($1—10 rublių) ir maistas iš Europos sandėlių, pasirenkant svarais kaip patinka. (Sk.)

PIJUS XII AMERIKOJE

Popiežius Pijus XII, kai dar buvo Vatikano valstybės sekretorius, trys metai prieš išrinkimą popiežium, lankėsi JA Valstybėse. Čia Pijus XII žiūri į Gutenbergo bibliją Kongreso bibliotekoje. Netoli stovi bibliotekos vedėjas Herbert Putnam. (NCP)

VATIKANE IR ITALIJOJ

(Atkelta iš 1 psl.)

Prie daugelio kapų — gyvų gėlių puokštės, liudijančios apie artimųjų nuolatinį prisirišimą. Visur — marmoras, išėjęs iš po talentingų skulptorių rankos.

Skyriuje, kur laidojami Romoje mirę kitataučiai, yra ir tėvų marijonų žemės plotelis. Čia pušų ir kiparisų pavėsyje, po pilko akmens antkapiu palaidotas vysk. P. P. Būčys, apie kurį parašyta, kad buvo (tituliarinis) Olimpo vyskupas, gimęs 1872 m., miręs 1951 m. Suklupome prie kapo to didžiojo lietuvio, buvusio universiteto rektoriaus, atsikuriančios Lietuvos kultūrininko. Kada bus jam pastatytas kitas, nemirtingesnis paminklas — išleidžiant jo atsiminimus?!

Tėvai marijonai Romoje turi jaukų savo židinį — namus, kuriems vadovauja talentingas jau nesnės kartos atstovas kun. dr. Pr. Brazys. Čia tebesidarbuoja energijos nenustojąs tėv. dr. K. Reklaitis, plunksnos žmogus kun. dr. J. Vaišnora, kun. Atkočius ir eilė priaugančių jėgų. Visiems duodamas galimai didesnis išmokslinimas.

Galimybės studijoms

Kita pirmaeilė lietuvių religinės kultūros šventovė Romoje yra Šv. Kazimiero kolegija. Prie pietų stalo ilgėliau išsikalbėjome su joje reziduojančiu vysk. V. Padolskiu bei kolegijos dvasios vadovu kun. dr. V. Balčiūnu. Vysk. Padolskis susirūpinęs, kad kuo daugiausia lietuvių klierikų ir kunigų pasinaudotų lengvomis galimybėmis tęsti ir gilinti studijas gyvenant šioje kolegijoje. Kunigams, kas dien čia laikantiems šv. mišias, nėra jokio rūpesčio dėl pragyvenimo. Kolegija turinti savo ūkį, išlaikymas parūpinamas geresnis.

Vysk. V. Padolskis, prižiūrėdamas naujai viename tome leidžiamą lietuviško Šv. Rašto vertimą, kartu susirūpinęs religinės literatūros leidimu. Tos rūšies veikalų serija jau suplanuota, jieškoma mecenatų ir rūpinamasi platinimu. Vyskupas reiškia ypatingą pagarbą tiems pasišventusiems lietuviams, kurie su knygų pundais lanko namus, skleisdami gerą spaudą šeimose. Šiuo metu tai ypatingai svarbus darbas.

Lietuviai Romos universitete

Lietuviai gali didžiuotis dviems jaunais, gabiais mokslininkais, pakviestais į profesūros tarpą Gregorianum universitete. Abudu — jėzuitai: tėv. Rubikauskas ir tėv. Ant. Liuima.

Tėvo Liuimos, savo kaimyno uteniškio, nebuvau matęs per 20 metų. Nuvykęs į universiteto rūmus, apsidžiaugiau, kad tas jaunas mokslininkas galės dar daugelį metų žibėti mokslo šventovėse. Su juo aplankėme universiteto auditorijas, kur suolai įtaisyti pasagos formoj, kaip amfiteatre vis kylą augštyn. Mačiau ir katedrą, iš kurios mūsų lietuvis dėsto asketinę teologiją jau mokslo laipsnį siekiantiems, ruošdamas juos doktoratui. Šiame universitete vien teologiją studijuoja apie 1,600 studentų. Lankėme didžiulę, kelis augštus užimančią biblioteką su puse miliono knygų. Stebėjome universiteto rūmuose seną paveikslą, kuriame popiežius įteikia Vilniaus universiteto įsteigimo dokumentą. Portretų salėje čia yra paveikslas lietuvio Jono Kazimiero, karališkuose purpuruose, buvusio įstojusio į vienuolyną, pasiekusio kardinolo laipsnio, o vėliau — pakviesto į Lietuvos - Lenkijos sostą ir gavusio dispensą bei sudariusio šeimą.

Kur kalino šv. Petrą

Iš universiteto nusiskubinau į seniausią Romos kalėjimą — Mamertino. Laiptais nusileidęs į požemį ir įėjęs į belangę kamerą, atradau lentą su įrašu:

— Romos triumfo aukos: Numidijos karalius Jugurta badu numarintas 104 m. pr. Kristų; senatoriai Lentulo, Cetego ir kiti Katilinos sėbrai pasmaugti 60 m. pr. Kr.; Galijos karaliui Vengetorix nukirsta galva 49 m. pr. Kr.; Šv. Petras ir Povilas kalinti per 9 mėnesius... Ilgas sąrašas šiame požemy žuvusių ir kentėjusių garsenybių. Giliai drėgname požeminio kalėjimo rūsyje tebestovi geležies grotomis apipintas akmens stulpas, prie kurio buvo prirakinti šv. Petras ir šv. Povilas. Čia pat ir lenta, liudijanti, jog kalinami jie įstengė čia atversti net 49 sargus, juos pakrikštydami stebuklingai atsiradusio šaltinio vandeniu. Pridengtas šaltinis ir dabar tebestovi.

Iš čia pasukau į Palatino sodus ir juose esančius Romos imperatorių rūmų bei šventovių griuvėsius. Tebestovi liekanos šventyklos, kur Romos imperatorius buvo garbinamas kaip dievas.

Griuvėsių sienose vietomis išlikusios spalvotos freskos. Čia buvo imperatorių fontanai, teatro patalpos, didžiosios priėmimų salės. Viską apžiūrėjau su grupe šveicarų ir vokiečių, kuriai aiškino Vienos universiteto archeologijos docentas. Jis atkreipė dėmesį į istorines falsifikacijas triumfo arkoje, pastatytoje pagerbiant atminimą Jeruzalės išgriovimo. Arkoje pavaizduota triumfo eisena Romoje. Toje eisenoje neštiną grobį iš Jeruzalės gabenąs laivas nuskendo. Arkos statytojai, nebegalėdami pavaizduoti triumfo eisenoj nešto grobio (jis buvo nuskendęs), nusprendė falsifikuoti iki galo ir bareljefe pavaizdavo, būk buvo nešama pati brangiausia žydų šventenybė — sandoros skrynia, kurios jau seniai nebebuvo.

Trupinėlis faktų

Italija šiuo metu turi apie 47 mil. gyventojų; ketvertu milionų daugiau negu Prancūzija. Užima apie 119,800 kvadr. mylių ir yra maždaug kaip New Mexico didumo. Roma maždaug Detroito dydžio su pora milionų gyventojų. Romoj įstaigos dirba nuo ryto iki 1 val. ir paskiau nuo 4 v. iki 7 val. v. Italija turi per 150 augštųjų mokyklų, jų tarpe 28 universitetai; iš viso apie 212,000 studentų. Tikyba dėstoma visose pradžios ir vidurinėse mokyklose.

Daugiau kaip trečdalis gyventojų užsiima žemės darbu. Vyno gamyboje Italija užima antrą vietą po Prancūzijos. Yra žinoma 50 itališko sūrio rūšių. 1955 metais Italija pagamino 348,000 tonų sūrio.

Pramonė daugiau telkiasi Italijos šiaurėje. Daugiausia — tekstilė. Anglių trūkumas neleidžia išplėsti metalo pramonės. Ugdoma chemikalų pramonė. Nemažai gaminama automobilių. Išvežama mašinos, automobiliai, vaisiai, daržovės, manufaktūra. Prekybos laivynas apie 1,200 laivų. Krašte yra daugiau kaip 150 jūros uostų. Plečiamos hidroelektrinės stotys.

Gaila buvo palikti Romą. Važiavome į aerodromą pro vainikais išpuoštą Italijos globėjo šv. Pranciškaus Asyziečio statulą. Matėsi keletas naujai pastatytų bažnyčių. Lėktuvu skridome pačiu pajūriu į Šveicariją.

Lėktuvu kelionė visada daug malonesnė negu traukiniu ar automobiliu — mažiau vargina, mažiau purto, galima net rašyti.

Mūsų lėktuvas pakilo augščiau debesų. Dešimtimis kartų skridęs lėktuvu, pirmą kartą pamačiau tokį įdomų reiškinį: saulės apšviesto lėktuvo šešėlis atsimušė žemai debesyse, visas apsuptas šviesos, skaidrios vaivorykštės; lėktuvo šešėlis plaukė debesų paviršium apsuptas spalvota, šviesia aureole.

Lietuviškas laikraštis jieško darbščių vyrų, kurie patarnautų įvairiose Amerikos kolonijose naujų prenumeratų surinkime, senų pratęsime ir lietuviškų knygų platinime. Šie darbai gali būti atliekami laisvu laiku. Tai yra gera proga uždirbti ekstra pajamų ir pasidarbuoti lietuviškai spaudai. Malonėkite kreiptis raštu, pranešdami amžių, prityrimą ir t. t. Rašykite:

DRAUGAS Adv. 6855
4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

8-tojo Draugo Romano Konkurso Jury Komisijos Pareiškimas

Jury komisija praneša rašytojams ir visuomenei, kad ji, Draugo romano konkurso paskelbtųjų taisyklių rėmuose, laikysis tokios premijavimo tvarkos:

I) Aštuntojo Draugo Romano Jury Konkurso komisija premijuos:

1) arba augštos literatūrinės vertės kūrinį,
2) arba geriausią iš atsiųstųjų rankraščių.

II) Išrinkus laureatą, minėtoji Jury komisija atidarys tik laureato voką.

III) Aštuntąjį Draugo romano konkursą nelaimėjusių autorių vokų Jury komisija neatidarys, bet čia pat juos sudegins Jury komisijos ir Draugo atstovo akivaizdoje.

Minėti rankraščiai bus autoriams grąžinti siuntėjo adresu.

Dr. Julius Kaupas, pirmininkas,
Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, OP, sekretorius,
nariai: **Aleksandras Astašaitis, Dr. Justinas Pikūnas, Alė Rūta**

CHICAGOJE

Rastas naujagimis

Michael Hudock, 48 m. taksi šoferis, rado savo taksyje trijų dienų keleivį berniuką, kai jis buvo palikęs savo mašiną gatvėje prieš savo namus. Berniukas buvo padėtas ant priekinės sėdynės ir suvyniotas į porą antklodžių. West North policija nuvežė berniuką į ligoninę, kur daktarai konstatavo, kad berniukas yra sveikas. Rastinukas atiduotas į Šv. Vincento našlaičių namus.

Šimtmečio sukaktis

Vaikų ir šeimų aprūpinimo įstaiga švenčia 100 metų sukaktį Sherman viešbutyje lapkričio 18 d. Anksčiau ši draugija vadinosi Chicago Home for Friendles.

Nušautas gazolino pardavėjas

Anthony Tondola, 40 m., gazolino stoties vedėjas, rastas nušautas gazolino stotyje prie Western ir Ogden ave. Jo kūnas rastas stoties kambaryje ant grindų. Nušautas keliais šūviais.

Mažiau studentų

Northwestern universitete šiais metais yra mažiau studentų. Pernai šiuo metu buvo 17,062, o šiais metais 16,218 studentų. Skaičius sumažėjo kaikuriems studentams metus vakarinį kursą.

Filmas vaikams

Specialus filmas vaikams, pavadintas Meksiko, bus rodomas šeštadienį 10:30 v. r. Chicagos Istoriniam muzėjuje. Įėjimas nemokamas.

Augštų mergaičių klubo mados

Chicagos Augštų Mergaičių klubo madų demonstravimas bus šį penktadienį 7:30 v. vak. Moose Lodge, 1016 N. Dearborn. Įėjimas kainuoja 1 dol.

Chicagoje, Marijos Mokykloje
V. KARKLINČ
RAUDONASIS VYNAS
Šeštad., spalio 25 d., 7:30 v. v.
Biletai nuo $1.00 iki $4.00
—o—
K. INČIŪROS
VINCAS KUDIRKA
Sekmad., spalio 26 d., 3 val. p. p.
Biletai nuo $1.00 iki $5.00
Biletai parduodami
J. Karvelio Prekybos namuose, 3322 S. Halsted St.
Marginiuose, 2511 W. 69th St.
Terroje, 3333 S. Halsted St.

Užpuolė jaunuolius

Steve Ostrovsky, 16 m. amžiaus, ir kiti du draugai po 16 ir 17 m., buvo apmušti trijų vyrų, o Ostrovskis sužeistas peiliu. Jaunuoliai sako, kad jie sėdėjo ant šaligatvio briaunos ir nieko neužkabinėjo.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Kun. J. Valantiejaus sukaktis. Šv. Juozapo lietuvių parapijos Waterbury, Conn., klebonui kun. J. Valantiejui sukanka 75 metai amžiaus. Ilgamečio klebono ir nusipelniusio lietuvio pagerbimas ruošiamas parapijos salėje š. m. lapkričio mėn. 23 d. Pagerbimui organizuoti yra sudarytas gausus visuomeninis komitetas, komp. A. Aleksio vadovaujamas. (B. J.)

Žuvo dvi vienuolės

Netoli Greensburg, Ind., žuvo dvi vienuolės auto katastrofoje. Sesuo Jonita ir sesuo Clara. Seserys žuvo vykdamos į pradžios mokyklą Šv. Jono parapijoj, Osgood, Ind., kur jos turėjo duoti savaitines instrukcijas mokiniams.

Diecezijos sukaktis

New Yorko diecezija švenčia 150 m. jubilėjų. Diecezija buvo įsteigta 1808 metais, o arkidiecezija 1850 m. Iškilmėse, kuriose dalyvaus kard. Spellman, įvyks spalio 19 d.

KAS KĄ IR KUR

— Akad. Skaučių draugovės narių žiniai. Šį penktadienį, spalio 10 d., 7 val. vak. įvyksta bendra draugovės sueiga Jaunimo centre, 5600 So. Claremont Ave. Dalyvavimas būtinas. — **Valdyba**

— ALRK Susivienijimo Amerikoje 163-čios kuopos susirinkimas bus šį sekmadienį, spalio 12 d., tuojau po sumos parapijos salėje. Nariai prašomi dalyvauti, nes reikia aptarti kaikuriuos užsilikusius reikalus. —**Valdyba**

— BALFo 4-jo skyriaus svarbus susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 12 d., 11:30 val. ryto parapijos salėje, 1644 Wabansia Ave. Visi skyriaus nariai ir BALFo rėmėjai prašomi dalyvauti.

Bronius Tubelis (sekr.)

Bedieviškojo bolševizmo siautėjimas nebus amžinas. Grįš tautoms laisvė ir jose Dievo garbė. Iškankinta Lietuva bus reikalinga ne tik medžiaginės, o ir dvasinės pagalbos. Laisvėje gyvenų lietuviai turime būti pasiruošę tą pagalbą suteikti. Laisvei sugrįžus gal negalėsi to reikalo paremti. Padaryki tai dabar. Laisvame pasaulyje gyvenančius visus lietuvius kviečiame dabar didinti Fondą paremti Lietuvoje Katalikybės atsikėlimą.

Už stambesnę auką asmenų, šeimų ar organizacijų vardai bus įamžinti kurioje nors Lietuvos bažnyčioje.

Aukas siųsti ar palikimus rašyti šiuo adresu:

MOST REV. V. BRIZGYS
6727 S. California Ave.,
Chicago, Ill.

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ, VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ!
Prekės be brokų, kainos žemiausios Chicagoje, išsimokėjimai iki 3-jų metų. Europos ir Amerikos žymiausių firmų baldai, Televizijos, Šaldytuvai ir visa namams ir ofisams įrengti.
Moderniškiausia lietuvių baldų prekyba Chicagoje
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI — FURNITURE CENTER, INC.
3222-24-26 So. Halsted St. Victory 2-4226
Krautuvė atidaryta: Pirmad. ir ketvirtad. 9—9:30 val. Kitomis dienomis 9—6 val. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.